

GŁOS ROBOTNICZY

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

FOR II.

LÓDŹ, NIEDZIELA 1 GRUDNIA 1948 ROKU

Nr 332 (529)

Jedność drogą do zwycięstwa

Przemówienie tow. Gomulki-Wiesława na zebraniu aktywu PPS i PPR w Warszawie

— Zawarcie umowy o jedności działania i współpracy między Polską Partią Socjalistyczną i Polską Partią Robotniczą zaliczyć należy do wydarzeń politycznych wielkiej miary i wielkiego znaczenia.

Umowa przesadza zwycięstwo demokracji polskiej na froncie walki wewnętrznej, jako też utrwalenia tej drogi rozwojowej, na jaką Polska weszła po wyzwoleniu i odzyskaniu niepodległości.

Waga i znaczenie zawartej umowy należy mierzyć i określać wagą i znaczeniem PPR i PPS w życiu Odrodzonej Polski.

I my zdajemy sobie sprawę i cały naród polski widzi, że obydwie partie odgrywają decydującą rolę w kształtowaniu się nowej rzeczywistości polskiej, że jesteśmy główną siłą polityczną w kraju.

Rozwój dziejowy postawił nas na czele demokracji polskiej a demokracja na czele narodu. Na nas spada główny ciężar odpowiedzialności za całość pracy państwowej.

W tym świetle należy rozpatrywać i ocenić zawartą umowę.

Nie może być ona uważana za akt, którego znaczenie sprowadza się tylko do wewnętrznych spraw obydwu partii, gdyż umowa ta zaważy na dalszym rozwoju i kształtowaniu się stosunków w Polsce.

W partyjnych ramach umowy mieszczą się w gruncie rzeczy zagadnienia ogólnie - narodowe, tak, jak polityka wewnętrzna - partyjna obydwu partii ma znaczenie ogólnonarodowe.

Można by postawić sobie pytanie dlaczego zaistniała potrzeba zawarcia pisemnej umowy o jedności działania i współpracy obydwu partii? Dotychczas przecież obydwie partie współpracowały z sobą bez takiej umowy.

Niektórzy towarzysze PPS często określali współpracę obydwu partii porównaniem do związku małżeńskiego. Jak zawarli ze sobą PPS i PPR.

Gdyby pójść śladem ich żartobliwego określenia, to można powiedzieć, że rzeczywiście obydwie partie zawarły ze sobą taki związek małżeński, tylko, że dotychczas żyły ze sobą „na wiarę”. Nie dokonały bowiem ceremoniału aktu ślubnego, który — jak powszechnie wiadomo — posiada znaczenie nie tylko ceremonialne, lecz w sposób prawny porządkuje wzajemne stosunki między stronami.

Otóż i nasze peperowskie - penesowskie małżeństwo, które dotychczas nie było formalnie ulegalizowane, postanowiło uporządkować swoje stosunki i porządkować się formalnym aktem ślubnym w postaci pisemnej umowy, obowiązującej obydwie strony.

Wiadomo bowiem, że małżeństwo bez

ślubu nie sprzyja jego trwałości, my zaś pragniemy, aby związek nasz, wyrażający się w jedności działania i ściślejszej współpracy obydwu partii, był jak najtrwalszy.

Dlatego też, zawierając umowę, nie określiliśmy terminu jej trwania, podobnie jak w akcie ślubnym nie określa się czasokresu jego ważności. Pozostawiając jednak na uboczu to żartobliwe porównanie uzasadnienie potrzeby zawarcia umowy między obydwoma partiami, pragnę w tej sprawie przedstawić punkt widzenia Polskiej Partii Robotniczej.

Aby nie było nieporozumień, czuję się w obowiązku zaznaczyć, że jak mogliśmy się przekonać — przedstawiciele Polskiej Partii Socjalistycznej podeszli do tego zagadnienia w zasadzie tak samo, jak i my. Aby należycie ocenić wagę i znaczenie zawartej umowy, musimy sobie uświadomić dwa fakty, dotyczące ruchu robotniczego: pierwszy — to rozbięcie ruchu w przeszłości, drugi — to nieodzowna potrzeba i konieczność jedności działania Polskiej Partii Socjalistycznej i Polskiej Partii Robotniczej w dobie obecnej.

Nie poruszając przyczyn dawnego rozbięcia klasy robotniczej, chcę stwierdzić, że pozostałość tego rozbięcia ciąży jeszcze po dzień dzisiejszy.

Zasadnicze spory przeszłości rozwiązała historia. Każdy, kto umie myśleć i pragnie się uczyć na własnych błędach, każdy, kto posiada wielką i cenną zaletę samokrytyki, przyzna, że Polska Partia Robotnicza znajduje w przeszłości Pol-

skiej Partii Socjalistycznej piękne bołowe tradycje, tak samo, jak Polska Partia Socjalistyczna znajdzie w poprzednikach naszej partii w przeszłości dawnej Komunistycznej Partii Polskiej niemiernie piękne tradycje walki.

Idźcie o to, aby ze wspólnych dobrych i pożytecznych tradycji obydwie partie wzięły wszystko, co tylko wziąć można i aby nie sęgały nigdy do tego, co w świetle doświadczenia historii okazało się szkodliwe.

Dla ruchów społecznych, dla partii politycznych, nie ma bowiem lepszego nauczyciela od historii.

Jeżeli działacz robotniczy próbuje tego nauczyciela lekceważyć i nie słuchać jego głosu, przynosi tylko szkodę sobie i sprawie, która reprezentuje.

Obydwie partie wykazały w praktyce, że nauka historii nie przeszła obok nich, że ze wspólnych błędów przeszłości wyciągnęły wiele słusznych wniosków.

Inaczej nie byłoby ani reformy rolnej, ani unarodowienia przemysłu, ani władzy państwowej w rękach demokracji.

Trzeba jednak wiedzieć, że nie wszystko co było w przeszłości szkodliwe dla ruchu robotniczego, zostało już dzisiaj całkowicie zaniechane. Na praktyce jednolitego frontu i jedności działania obydwu partii ciąży jeszcze resztki starych tradycji rozbięcia klasy robotniczej, ciąży niezwalczona do końca ideologia, która to rozbięcie spowodowała, a sytuacja w jakiej się znajdujemy wymaga, aby współpraca

obydwu partii i jednolity front klasy robotniczej nie posiadały żadnych rysów.

Ze takie rysy pojawiły się w ostatnim czasie, wiedzą nie tylko członkowie obydwu partii, lecz zauważył je natychmiast wróg, który namiętnie pracował, aby rysy te wytworzyć i powiększyć.

Wrogowie nasi już się nawet publicznie cieszyli, uważając, że nadchodzi godzina, kiedy będą mogli zburzyć to wszystko, co pracą naszych partii zostało zbudowane.

Przeliczyli się jednak, jak zawsze.

Kierownictwa obydwu partii mają zawsze przed oczami doświadczenia historyczne i w pełni zdają sobie sprawę, że jakiegokolwiek rozluźnienie współpracy wzajemnej może mieć tylko szkodliwe następstwa, postanowiły zlikwidować wszystkie drobne spory między sobą i zacieśnić współpracę wzajemną.

Wyrazem tego stała się umowa.

Pierwsze główne znaczenie zawartej umowy polega na tym, że jest ona wielkim krokiem naprzód na drodze przezycięcia i całkowitej likwidacji resztek starych i szkodliwych tradycji rozbięcia ruchu robotniczego.

Umowa zacieśnia jedność działania i solidarną współpracę obydwu partii, co posiada decydujące znaczenie dla zwycięskiego rozwiązania wszystkich aktualnych zagadnień i trudności, oraz ułatwia pokojowy, ewolucyjny rozwój Polski w duchu zasad programowych wyznawanych przez obydwie partie.

(D. c. w jutrzejszym numerze.)

Schuhmacher dziękuje Bevinowi

za pomoc okazaną narodowi niemieckiemu

Londyn (PAP) — Korespondent PAP donosi, że przywódca socjal-demokratów niemieckich, dr Kurt Schuhmacher, bezpośrednio po wyjeździe w Londynie zwołał konferencję prasową. W kołach dziennikarskich wywołała zdziwienie okoliczność, że Schuhmacher wystąpił w roli men-

tora i krytyka polityki wielkich mocarstw. Równocześnie zaatakował Schuhmacher ostro uchwały poczdamskie, twierdząc, że postanowienia dotyczące reparacji podważają podstawy gospodarcze Niemiec.

W związku z tym domagał się Schuhmacher zaprzestania akcji demontażu fabryk. Korespondent PAP podkreśla, że Schuhmacher, znany ze swych nacjonalistycznych wystąpień, tym razem z całym cynizmem przedstawił się jako przeciwnik niemieckiego nacjonalizmu. Mówca arelował do przyjaciół Niemiec na świecie, aby okazali jemu pomoc w walce z nacjonalizmem.

Musiał on jednak przyznać, że naród niemiecki jest w swej większości przeżarty uczuciem zemsty, które może doprowadzić do ciężkich konfliktów. Mimo to domagał się Schuhmacher na konferencji prasowej przekazania Niemcom pełnej władzy i ograniczenia kompetencji władz okupacyjnych.

Podkreślił on, że naród niemiecki nie będzie ponosił odpowiedzialności za przyswoenie Niemiec tak długo, jak długo pełną władzę w Niemczech sprawować będą mocarstwa.

W sprawie denazyfikacji Schuhmacher wypowiedział się za szeroką amnestią dla „szarych członków” partii narodowo-socjalistycznej.

W dziedzinie gospodarczej domagał się Schuhmacher rozwoju przemysłu niemieckiego i zwiększenia eksportu.

„Przeżył niemiecki — powiedział Schuhmacher — jest podstawą demokracji w Niemczech”.

Schuhmacher wyraził się z wdzięcznością o polityce rządu brytyjskiego, który pierwszy przełamał mur uprzedzeń, jaki istnieje w stosunku do socjal-demokratów niemieckich.

Kolporterzy fabryczni! Uwaga!

W związku ze zbliżającą się Cw lądzką występuje redakcja „GŁOSU ROBOTNICZEGO” z akcją pod hasłem m.

„Głos Robotniczy” swoim przyjaciółom

Akcja ta ma na celu nagrodzenie najbardziej zasłużonych kolporterów naszego pisma.

Do podziału wyznacza redakcja

50 nagród

w postaci paczek żywnościowych i premii węglowych

Nagrodzeni zostaną ci spośród kolporterów, którzy w okresie od 20 LISTOPADA do 20 GRUDNIA zwerbują największą liczbę prenumeratorów, jak również ci, którzy w tym samym okresie czasu osiągną najwyższy odsetek prenumeratorów w stosunku do ilości zatrudnionych w ich zakładzie pracy.

KOLPORTERZY! 20 dni solidnej pracy — a zapewnicie sobie syte i ciepłe święta.

A więc do pracy!

Przemówienie poweść M. Mitchell

Przemówienie w tłumaczeniu Celiny Wieniewskiej

Elliot Roosevelt o granicach Polski

„Nikt nie ma prawa wtrącania się z zewnątrz w sprawy Polaków“

MOSKWA (PAP). Syn prezydenta Roosevelta, Elliot Roosevelt, po odbyciu kilkudniowej podróży po miastach ZSRR, wrócił do Moskwy. Zapytany przez korespondenta PAP o swe wrażenia z pobytu w ZSRR p. Elliot Roosevelt oświadczył: Mielśmy możliwość prowadzenia bezpośrednich rozmów z przed stawicielami wszystkich warstw narodu radzieckiego od ministra do posługaczki i od profesora do rzemieślnika.

Przekonaliśmy się, że cały naród radziecki jest przepełniony pragnieniem pokoju i utrzymania przyjaznych stosunków z Ameryką i z innymi krajami. Wszyscy, których spotkaliśmy pełni są głębokiego patriotyzmu i dumy ze swej ojczyzny. Ambicją ich jest wykonanie 5-letniego planu. Dążą oni do wykonania tego planu w ciągu 4 lat.

Pełni jesteśmy podziwu dla pięknego Leningradu i jego bohaterskich mieszkańców.

W odpowiedzi na pytanie o swe wrażenia z niedawno odbytej podróży po Niemczech, p. Elliot Roosevelt oświadczył: „Należę do tej grupy demokratycznych Amerykanów, którzy podkreślają przede wszystkim konieczność denazyfikacji Niemiec.

W pierwszym rzędzie muszą być wykorzystane wszystkie pozostałości hitleryzmu w Niemczech, by zapobiec możliwości powtórzenia się tego, czego byliś

Teatr Komedii Muzycznej „Lutnia“
Piotrkowska 243

Dziś o godz. 16 i 19

„MIŁOŚĆ CYGAŃSKA“

operetka w 3-ach aktach F. Lehara
Kasa czynna od godz. 11-tej

KOMUNIKAT Nr 2

W dniu 29 listopada 1946 r. Przewodniczący Okręgowej Komisji Nr 6 obejmującej Łódź, powołał przewodniczących i zastępców w 146 obwodach wyborczych. W związku z powołaniem, o czym donosiliśmy poprzednio, pozostałych członków Komisji Obwodowej przez Miejską Radę Narodową ukonstytuowane zostały w ten sposób wszystkie komisje obwodowe dla miasta Łodzi.

CIESLUK

Przewodniczący Okręgowej Komisji Nr 6 (Łódź — miasto)

Jarosław Hasek

Przygody dobrego wojaka Szwejka

podczas wojny światowej

(Przeład Fawla Hulki-Lashowskiego)

Potem zajrzał na zegar ścienny, który całemu ospałemu towarzystwu przypominał, że już czas się rozjechać.

General miał na torze swój pociąg inspekcyjny i prosił panów oficerów, aby go odprowadzili do wagonu sygnalnego.

Dowódca stacji westchnął, bo general ani pomyślał, że trzeba zapłacić za bilet i butelkę wina. Zauważył, że będzie musiał wszystko zapłacić sam. Takich wizyt zdarza się po kilka dziennie. Poszły nato już dwa wagony siana, które kazal przesunąć na ślepy tor i sprzedał je firmie Löwentstein, wojskowym dostawcom siana, takim trybem, jakim sprzedaje się żyto na pniu. Intendent znowuż te dwa wagony siana od firmy Löwentstein kupił ale dowódca stacji dla pewności pozostawił je dalej na ślepy torze. Nie wiadomo było, czy nie wypadnie mu jeszcze raz odprzedać je tej firmie.

Za to wszakże wszystkie wojskowe inspekcje zawadzające o tę stację chwaliły sobie dowódcę, że daje dobre jeść i pić.

Rano eszelon stał jeszcze na torze:

my świadkami w niedawnej przeszłości. Rozumiem doskonale, jak ważne jest z punktu widzenia Polski, by denazyfikacja Niemiec została przeprowadzona w całej pełni. Jestem głęboko przekonany, że każdy naprawdę demokratyczny Amerykanin, popiera plan, który daje narodowi polskiemu gwarancje przeciwko wszelkiej obawie o całość granic Polski.

Jest bowiem rzeczą nader ważną, by naród polski otrzymał możliwość odbudowy swego życia gospodarczego i kulturalnego w spokoju bez żadnego niebezpieczeństwa, ewentualnej presji lub ingerencji w sprawy wewnętrzne Polski z zewnątrz.

P. Elliot Roosevelt z małżonką wybierają się na krótki pobyt do Polski.

Chleb dla manekiniów

La Guardia atakuje politykę „szafowania żywnością“ przez USA

NOWY JORK (PAP) W ramach słuchowiska radiowego, urządzonego w Plymouth (stan Massachusetts) z okazji amerykańskiego święta dziękczynienia, zabrał głos generalny dyrektor UNRRA Fiorello La Guardia, który zaatakował rząd Stanów Zjednoczonych za jego stanowisko w sprawie międzynarodowej akcji pomocy. Zamialem rządu Stanów

Zjednoczonych, jest zdaniem La Guardia pragnienie wykorzystania pomocy żywnościowej dla celów politycznych, co zmienia charakter międzynarodowej współpracy.

Departament stanu pragnie odgrywać rolę „wielkiego szafarza“, co według La Guardia sprzeciwia się tradycjom amerykańskim.

Awantury w Egipcie trwają

Zamknięcie uniwersytetów w Kairze i Aleksandrii

MOSKWA (Obsl. wi.) Według doniesień z Kairu, na skutek ostatnich rozruchów demonstracji studenckich, skierowanych przeciwko Brytyjczykom i rządowi Sidky-Paszy, rząd egipski wydał

zarządzenie zawieszenia wykładów na uniwersytecie im. Fuada I w Kairze, im. Faruka I w Aleksandrii oraz na uniwersytecie Al Farhar w Aleksandrii.

Akademia Listopadowa w Teatrze Wojska Polskiego

W 116-tą rocznicę Powstania Listopadowego odbyła się w Teatrze Wojska Polskiego uroczysta akademii zorganizowana staraniem obywatelskiego komitetu obchodu rocznicy Uroczystość zajął prezydent Łodzi tow. Mijał, zapraszając do prezydium wojewodę ob. Dąb Kocioła, gen. Zaraskowskiego oraz rektorów Wyższych Uczelni Łódzkich prof. Kotarbińskiego, Stefanowskiego i Skupieńskiego.

Następnie witany gorącymi oklaskami zabrał głos gen. Spychalski.

Gen. Spychalski w swoim referacie

poddał wnikliwej analizie okoliczności Powstania Listopadowego, stwierdzając że nie mogło ono być ukoronowane zwycięstwem — gdyż walka przeciw okupantowi hamowana była machinacjami wstecznictwa polskiego.

Przechodząc do spraw aktualnych — mówca zaznaczył, że obecnie po raz pierwszy w swej historii Polska jest na drodze do szczęścia i dobrobytu — w wyborach zdruzgotane zostaną siły, które nas chcą ciągnąć wstecz.

Następnie odbyło się uroczyste przedstawienie „Krakowiaków i Górali“.

205

Na lewym skrzydle siedział Szwejk, który przyplątał się tu także i z wielkim zainteresowaniem odczytywał kawałek papieru wyrwanego nie wiadomo z jakiej powieści Rużeny Jesenskiej:

„...tejszym pensjonacie, niestety damy im nieokreślone, naprawdę zapewne więcej

tkie przeważnie zamknięte koło aly menu do swych pokojów, albo też charakterystycznej zabawie: A jeśli czasem j

człowiek, to tylko próżne tęsknoty budz

się poprawiła, albo nie chciała tak skutecznie

czyć, jakby sobie życzyły. Nic nie było dla młodego Krzyczki...“

Podniósłszy oczy z nad świstka, Szwejk bezwiednie spojrzał ku wyjściu z latryny i zadziwił się. W pełnej paradyzie stał tam wczorajszy pan general ze swoim adiutantem, zaś obok nich wyprostowany porucznik Dub gorliwie im coś tłumaczył.

Szwejk rozejrzał się dokoła siebie. Wszyscy siedzieli spokojnie nad rowami i tylko szarże stały jak skostniałe, bez ruchu.

Szwejk zrozumiał powagę sytuacji.

Zerwał się tak, jakby chciał wyrzucić z siebie wszystko. Uszczelnionej spadochronem pasem i przysnął: (D. c. n.)

Uniewinnienie mordercy Erzbergera

BERLIN (PAP) Sąd niemiecki w Erzburgu uniewinnił zabójcę ministra finansów republiki weimarskiej Erzbergera Villissena.

PARYŻ (PAP) Prasa francuska twierdzi, że wyrok uniewinniający, wydany przez sąd niemiecki na zabójcę Erzbergera, jest dowodem, że hitlerizm znowu podnosi głowę w Niemczech.

Pismo „L'Ordre“ piętnuje wyrok, jako skandal, którego nie należy tolerować.

KINA

ADRIA (ul. Marsz. Stałna - Główna)
„ZAKŁĘTA NARZĘCZONA“
BALTUK (Narutowicza 20)
KORSARZE POLNOCY (kołorowy)
BAJKA (ul. Franciszkańska 31)
„KONFLIKT“
GDYNIA (ul. Daszyńskiego 2)
„ZAMIEC SNIEŻNA“
HEL (ul. Legionów 2-4)
„ZAMIEC SNIEŻNA“
MUZA (Ruda Pabianicka)
DZIEŃ WIELKIEJ PRZYGODY
POLONIA (Piotrkowska 87)
„WIFIKI PRZEŁOM“
PRZEDWIOSNE (ul. Zeromskiego 74-76)
NASZ OKRĘT
ROBOTNIK (Kłóńskiego 178)
ZWARIOWANE LOTNISKO
ROMA (Rzgowska 84)
15-LETNI KAPITAN
REKORD (ul. Rzgowska 2)
TYRAN
STYLÓWY (Kłóńskiego 123)
CICHE WESELE
„SWIT“ (Bałucki Rynek 5)
DZISIAJ I ZAWSZE
TATRY (Sienkiewicza 40)
„ZAGINIONY HORYZONT“
FĘCZA (Piotrkowska 108)
„W OKWACH LODU“
WISLA (Daszyńskiego 1)
„ZAKŁĘTA NARZĘCZONA“
WŁOKNIARZ (Zawadzka -6)
JASNE PAN SZOFER
WOLNOSC (Napierkowskiego 16)
GDY MADELON
ZACHĘTA (ul. Zgierska 28)
„DORÓZKARZ NR. 13“
„OSWIAIOWE (Rzgowska 84)
Dźwiękowy film kolorowy Amerykański Lot. niskowiec — „WALCZĄCA LADY“

RADIO

6.57 Sygnał czasu, aud. na „Dzień dobry“ i kalen. historyczny; 7.05 Muzyka; 8.00 „Dziennik“; 8.20 (z Łodzi) Program na dziś; 8.25 Muzyka; 8.50 (z Łodzi) Pog. Polskiej Rodziny Radzkiej w opr. red. J. Piotrowskiego; 9.00 Nabożeństwo w Bazylice O.O. Misjonarzy w Bydgoszczy; 10.00 Aud. z okazji otwarcia Rozgłośni W.wa II-ga, 16.00 Aud. słowno-muzyczna dla dzieci p.t. „Pan Bumcyk powraca“, p. J. Gilowej; 16.20 (z Łodzi) Na widowni tygodnia — pog. dr. E. Adera, p.t. „Technikum włókiennicze w Łodzi“; 16.30 (z Łodzi) Arle i pieśń w wyk. H. Adamczyka, Bażańskiej — sopran. Przy fortep. prof. K. Baciewicz; 16.50 (z Łodzi) Listy i programy omówi red. K. Turkiewicz; 17.00 „Podwieczorek przy mikrofonie“; 18.15 „5 minut poezji“; 18.20 Aud. dla świetlic wiejskich; 19.05 „Uśmiech i piosenka“ — Włzyta u Edgara Wallacea p. J. Polityka; 19.30 Przegląd tygodnia; 19.40 Aktualności dźwiękowe; 19.57 Sygnał czasu i myśli wybrane; 20.01 Dziennik; 20.25 Koncert rozrywkowy; 21.05 Ciekawostki literackie; 21.15 Aud. słowno-muzyczna — „U naszych przyjaciół“; 21.45 Kwadrans prozy; 22.00 Audycja rozrywkowa — „Neostrożność wg. Czechowa“; 22.15 (z Łodzi) Koncert życzeń (część I-sza); 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika; 23.20 Program na jutro; 23.30 (z Łodzi) Wiadomości sportowe; 23.35 (z Łodzi) Program na dzień jutrzejszy; 23.38 (z Łodzi) Koncert życzeń (część II-ga); 23.58 (z Łodzi) Zakończenie audycji i Hymn do 24.00.

Wydawnictwo Chemiczne
TEOFIL PAŁCZYŃSKI
Łódź, Nawrot 43, tel. 220-52

poleca PASTY DO OBUWIA

„PRIMALIN“

„A R G O“

GRUDZIEŃ NA DOLNYM ŚLĄSKU

CIEPLICE

koło Jeleniej Góry

perta uzdrowisk polskich. Choroby nerwowe, reumatyzm, artretyzm, choroby kobiece. Raf dla narciarzy. Pobyt ryczałtowo b. tanie w pensjonatach „Genejana“ i „Krokus“.

Informacje w Łodzi, Narutowicza 130, pokój 214, tel. 157-66.

DO NARODU POLSKIEGO

Po raz pierwszy od chwili wyzwolenia Polski odbędzie się wybory do Sejmu Rzeczypospolitej.

W celu wybrania Sejmu pracy, spokoju i odbudowy, Sejm niezłomnie stojącego na straży nienaruszalności naszych granic, w celu powołania stałego rządu demokratycznego, który sprosta wielkim i trudnym zadaniom — Stronnictwa Demokratyczne, zachowując odrębność własnych programów, zjednoczyły się w szeroki Blok Demokratyczny. Do Bloku przystąpiły Związki Zawodowe, Związek Samopomocy Chłopskiej, spółdzielczość, Związek Uczestników Walki Zbrojnej o Wolność i Demokrację i inne organizacje społeczne, które codziennie, rzetelną pracą służą dobru społeczeństwa i państwa.

Stronnictwa Demokratyczne, zjednoczone w Bloku, są tymi, które w najcięższych chwilach okupacji pierwsze podniosły w kraju sztandar bezpośredniej walki zbrojnej z hitleryzmem, wraz z całym narodem ofiarą krwi i życia tysięcy najlepszych swych bojowników, zaświadczyły swoje oddanie Polsce i Niepodległości.

Stronnictwa Demokratyczne Bloku są tymi, które pierwsze i jedyne, w czasie straszliwych zmagani wojennych, wypisały na swoich sztandarach przyłączenie do Polski Ziemi Zachodnich po Odrę i Nisę.

Stronnictwa Demokratyczne Bloku są tymi, które pierwsze wskazały narodowi prawdę o konieczności sojuszu i przyjaźni ze Związkiem Radzieckim — jemu to głównie zawdzięczamy wypędzenie z kraju Niemców, przyznanie Polsce odwiecznych naszych Ziemi Zachodnich. Postawa Związku Radzieckiego w polityce międzynarodowej, w szczególności wobec Niemiec, gwarantuje pokój i nienaruszalność naszych granic na Odrze, Nisie i Bałtyku.

Stronnictwa Demokratyczne Bloku są tymi, które w najtrudniejszych warunkach powojennych zniszczenia budowały od podstaw odrodzone Państwo, Wojsko Polskie, organizowały szkoły i uczelnie, szpitale i domy dziecięce, uruchomiły w ruin i zgłiszcz przemysł, dały ziemię chłopom, odbudowały setki fabryk, porty morskie, koleje i mosty, uratowały kraj od głodu, od katastrofy gospodarczej i bezrobocia.

Stronnictwa Demokratyczne Bloku są tymi, które przeprowadziły zniesienie kontyngentów, dokonały wielkiego dzieła zaludnienia i ożywienia gospodarczego Ziemi Zachodnich, walczyły z zepsuciem powojennym, z nadużyciami, spekulacją, sabotażem i szkodnictwem gospodarczym, zwalczały bandy morderców i grabieżców, ulepszały pracę aparatu państwowego i gospodarczego.

Obywatele i Obywatelki!

Wybory do Sejmu są doniosłym aktem w życiu narodu, są świadectwem siły wewnętrznej odrodzonego Państwa Polskiego.

Wiemy, iż nie ma takiej mocy, która mogłaby w Polsce obalić rządy demokratyczne. Nie ma takiej mocy, która zdolałaby w Polsce podważyć wiekopomne reformy: oddanie wielkiego przemysłu na własność narodu i oddanie ziemi obszarnej na własność chłopom. Nowa konstytucja, uchwalona przez Sejm, utrwaliła po wsze czasy dokonane reformy, zapewni wszystkim obecnym właścicielom i posiadaczom trwałą i nienaruszalną własność ich mienia.

Wobec straszliwych zniszczeń wojennych, wobec odradzania się niemieckich dążeń odwetowych, przed narodem naszym i państwem stoją olbrzymie zadania, które dyktuje nam rzeczywistość.

Blok Stronnictw Demokratycznych pragnie skupić całe zdrowe społeczeństwo wokół podstawowych spraw narodu: trwałą i niewzruszoną niepodległość i niezawisłość Polski, nienaruszalność naszych granic na Odrze, Nisie i Bałtyku, nietykalność ziem odzyskanych, całkowite zaludnienie ich i zagospodarowanie.

Trwały sojusz i przyjaźni ze Związkiem Radzieckim, z państwami słowiańskimi i wszystkimi innymi narodami, które pragną pokoju, sprawiedliwości i bezpieczeństwa na świecie.

Szybka odbudowa i osiągnięcie dobrobytu całej ludności, podniesienie stopy życiowej powyżej poziomu przedwojennego, praca dla wszystkich, wykonanie 3-letniego planu odbudowy gospodarczej. Zapewnienie ładu i porządku, bezpieczeństwa życia i mienia, całkowite wyplenienie band bratobójców.

Energiczne okiełznanie spekulacji, usunięcie krzywd i niesprawiedliwości społecznych, wyłączenie szkodnictwa gospodarczego i sabotażu, zwalczanie nadużyć, złodziejstwa oraz bezdusznego biurokratyzmu.

Poprawa bytu robotników, inteligencji i chłopów, rozwój opieki społecznej, lecznictwa oraz opieki nad matką i dzieckiem, rozwój szkolnictwa i kultury, pełna swoboda życia religijnego.

Im szerzej zostaną poparte przez naród listy Bloku Demokratycznego, im bardziej skupi się całe społeczeństwo wokół czekających nas wielkich i trudnych zadań, tym skuteczniejsza i bardziej owocna będzie praca przyszłego Sejmu i Rządu, tym szybciej będzie postępować odbudowa, tym mocniejsza będzie pozycja Państwa Polskiego na arenie międzynarodowej.

Nie pustym słowem, lecz mądrą polityką i czynem demokracja zapewni Polsce niepodległość i bezpieczeństwo.

Jedynie Stronnictwa Demokratyczne Bloku, które uzyskały dla Polski granice na Odrze i Nisie, potrafią utrzymać na zawsze nienaruszalność tych granic. Zapewniają nieugiętą ich obronę przed wszelkimi intrygami i zakusami.

Stronnictwa Demokratyczne wykazały, iż podobnie, jak w czasie okupacji, nieugięcie walczyły o wyzwolenie Polski, tak dziś potrafią odbudowywać Polskę z ruin i zniszczeń.

Tylko rząd demokratyczny zwalczy i okiełzna ostatnie spekulacje, wypleni zbrodnicze bandy, wypleni nadużycia

i złodziejstwa, usunie szkodliwy biurokratyzm.

OBYWATELE I OBYWATELKI!

Szybsza byłaby odbudowa, szybsza byłaby poprawa naszego bytu, większe byłyby wszystkie dotychczasowe osiągnięcia, gdyby nie działania wstecznicstwa, mordy i rabunki band, gdyby nie krecia robota, sabotaż i szkodnictwo reakcyjnego podziemia. Żywioty spekulantki, wrogowie rządu demokratycznego szerzą rozkład, łapownictwo i nadużycia, usiłując obciążać tym rząd.

Mikołajczyk i wodzowie PSL czynili i czynią wszystko, by utrudnić i hamować prace rządu. Nieudolnie i ze szkoda dla chłopów kierowali i kierują podległymi sobie urzędami. Wodzowie PSL szerzą w kraju rozgoryczenie oraz niechęć do konstruktywnej pracy — siali i sieją zamieszanie.

Bandyci leśni znajdują przytulenie w organizacjach PSL!

Reakcja w ślepych zacietrzewieniu cieszy się z trudności, braków i niedomagań w kraju, stara się je zwiększać i piętrzyć. W rzeczywistości godzi w naród i Polskę.

Na ślepych torze jałowej nercacji i bezpłodności rozkłada się PSL, Mikołajczyka.

Mimo niebezpieczeństw, zagrażających Polsce ze strony zabobrości niemieckiej, mimo zbliżającej się Konferencji Pokojowej w sprawie Niemiec wodzowie PSL odrzucili propozycje wejścia do Bloku Demokratycznego, oglądając się na poparcie tych reakcyjnych polityków angielskich i amerykańskich, którzy jednocześnie opiekują się Niemcami i podsycają odwetowe zakusy niemieckie.

Naród polski nie może mieć, nie ma i nie będzie miał zaufania do tych, którzy leżą na poparciu przyciśnięci Niemiec.

STANOWISKO PSL W SPRAWACH WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZ-

Polska Partia Socjalistyczna

Polska Partia Robotnicza

Warszawa, grudzień 1946.

Stronnictwo Ludowe

Stronnictwo Demokratyczne

Więści z kraju

ZŁOTO NA DANINĘ NARODOWĄ

Do Narodowego Banku Polskiego zgłasza się szereg osób, które pragną składać na Daninę Narodową złote monety, obrączki i tym podobne przedmioty. Pełnomocnik rządu do spraw Daniny Narodowej wyjaśnia, że banki i kasy skarbowe są upoważnione do przyjmowania na Daninę Narodową również depozytów wartościowych.

KATASTROFA NA KOPALNI

Na skutek wstrząsów tektonicznych zawalił się chodnik i pochylnia na kopalni Mikulczyce. Zasypanych zostało 10 górników. Dzięki wszechstronnej akcji ratowniczej, następnego dnia rano wydobyto 5 górników zupełnie zdrowych, jednego ciężko ranionego i 4 zabitych. Nazajutrz po katastrofie na kopalni Mikulczyce, wskutek ponownego wstrząsu zawaliły się dwa chodniki na kopalni Ludwik, przy czym zostało odciętych 13 ludzi, akcja ratownicza, prowadzona forsownie i z poświęceniem, doprowadziła do uratowania 10 zasypanych. Ostatniego z zasypanych Andrzejewskiego Alfreda wydobyto zdrowego po 75 godzinach akcji ratowniczej. Uratowani górnicy otrzymali natychmiast urlop wpczynkowy, który spędzą w sanatoriach przemysłu węglowego. Górnik Gozdziak Jan został szczególnie wyróżniony za aktywną działalność i odwagę, którą okazał się w czasie akcji ratowniczej, dzięki czemu przyczynił się w dużej mierze do uratowania zasypanych i odciętych kolegów.

"ZAWISZA CZARNY" ODNALEZIONY KOŁO LUBEKI

W wyniku starań komendy Morskiego Rejonu Harcerzy w Gdyni, przy wybitnej pomocy Głównego Morskiego Urzędu oraz kie-

rownika Polskiej Misji Rewindykacyjnej, udało się odnaleźć skradziony przez Niemców szkuner harcerski „Zawisza Czarna”, który znajduje się obecnie koło Łubeki i w najbliższych dniach przyholowany zostanie do Gdyni.

ARKADY FIEDLER NA RZECZ ODBUDOWY POZNANIA

Prezydent stołecznego miasta Poznania otrzymał od znanego pisarza, znakomitego podróżnika i wybitnego znawcy egzotyki Arkadego Fiedlera list treści następującej: Do Zarządu Miejskiego stołecznego miasta Poznania na ręce pana prezydenta mgr. Sroki, Panie Prezydencie, jako syna Ziemi Wielkopolskiej, wracający z obczyzny pełen miłości do starych murów rodzinnego miasta, proszę uprzejmie Pana Prezydenta, by zechciał przyjąć jako dar ode mnie sześćset egzemplarzy czterech moich książek wraz z dedykacją autora w każdym egzemplarzu, przeznaczając je na cel odbudowy ratusza poznańskiego. Proszę przyjąć, Panie Prezydencie, wyrazy największego szacunku i poważania, Arkady Fiedler. Dar powyższy według przewidywań przyniesie dochód w kwocie 1.200.000 zł.

DRUGI PROM NA LINII TELLEBERG—GDYNIA

Postanowiono tu uruchomić na linii Telleberg — Gdynia jeszcze jeden prom, a mianowicie łamacz lodów „Strake”, który od dnia 1 grudnia kursować będzie dwa razy w tygodniu. „Strake” zabierać będzie przede wszystkim towary z portów polskich, a w ograniczonej liczbie również pasażerów.

TERRORYSCI PRZECIW SPÓŁDZIELNIOM

Dnia 11. 12. br. została zlikwidowana terrorystyczno-rabunkowa banda w sile 7 ludzi, która grasowała na terenie m. Walbrzycha. Dowód-

NYCH PAŃSTWA GODZI W PAŃSTWOWE INTERESY POLSKI.

Reakcja pcha Polskę ku słabości, chciałaby ją skazać na rolę wasala Niemiec, chciałaby przekształcić Polskę w ośrodek awanturnictwa wojennego. Blok Demokratyczny chce Polski silnej, kwitnącej, zamożnej, ostoi pokoju i bezpieczeństwa.

Pełne i całkowite zwycięstwo Bloku Demokratycznego w wyborach wytrąci macielom ładu i porządku zatrutą broń kłamstw o nietrwałości rządów demokratycznych, majaczeń o powrocie do władzy kliki sanacyjnej — przyniesie ostateczne uspokojenie umysłów i pozwoli RZADOWI DEMOKRATYCZNEMU skupić wszystkie zdrowe siły narodu do twórczej pracy nad odbudową kraju i podniesieniem dobrobytu.

Pełne i całkowite zwycięstwo w wyborach Bloku Demokratycznego przyniesie sprężystość Rządu, usprawnienie pracy Państwa, umocni walkę z brakami i niedomaganiem, z sabotażem i szkodnictwem.

STALY RZĄD DEMOKRATYCZNY ZAPEWNI KRAJOWI SPOKÓJ I BĘDZIE WSPÓŁDZIAŁAŁ W UTRWALENIU POKOJU NA ŚWIECIE.

W szeregach obozu demokratycznego, wspartego na jedności robotniczej, na bratnim sojuszu robotników i chłopów oraz na jedności całej demokracji, znajduje miejsce każdy uczciwy obywatel. W pierwszych szeregach obozu demokratycznego znajdują się również kobiety, które zostały najboleśniej doświadczone przez okropności wojny, młodzież, która tylko w Polsce Demokratycznej ma zapewnioną przyszłość.

W poczuciu odpowiedzialności za losy kraju wzywamy cały naród do zespolenia się wokół Bloku Stronnictw Demokratycznych dla dobra Państwa i Narodu!

BEZCZELNE POGROZKI NIEMIECKIE

Urzednicy zatrudnieni w akcji repatriacji Niemców z terenu województwa wrocławskiego, otrzymują z brytyjskiej strzely okupacyjnej listy z pogrozkami od Niemców, wysiedlonych z Dolnego Śląska. Listy te zawierają m. in. następujące zdania „Nasi agenci przeszli granicę we Wrocławiu następują zamachy. Jesteś na czarnej liście generała Andersa, więc zapłacisz głową za nową granicę” „Jak widać, z osobą Andersa łączy Niemcy swe nadzieje na odwet.”

IŁOŚĆ UBEZPIECZONYCH W ZUS.

Według ostatnich danych statystycznych w 131.209 zakładach pracy na wypadek choroby było ubezpieczonych 2.728.165 osób, w ubezpieczeniu emerytalnym robotników 1.832.000 osób, w ubezpieczeniu emerytalnym pracowników umysłowych 500.000 i w ubezpieczeniu od wypadków i chorób zawodowych 2.372.000 osób. Przeciętnie na 100 ubezpieczonych przypada 118 członków rodzin, mających prawo do świadczeń, przezto kraj osób korzystających ze świadczeń ubezpieczeń społecznych, a w szczególności z ubezpieczenia chorobowego dochodzi do 6.000.000 osób.

TRAKTORKI DO UPRAWY OGRÓDKÓW

W ramach dostaw UNRRA nadeszły do Polski traktorki ogrodnicze w ilości 100 sztuk. Traktorki te zostały przejęte przez Min. Roln i Reform Rolnych i przydzielone różnym instytucjom ogrodniczym. Między innymi Ministerstwo przydzielił 12 sztuk Związkowi Samopomocy Chłopskiej.

Rozprowadzaniem w teren traktorek zajmnie się wydział przemysłowo-rolny „Spolem”. Wydajność pracy traktorka równa się parze koni. Benzyny spala traktorek 1 litr na godzinę.

Każdy PPRowiec zdobywa 3-ch nowych prenumeratorów „Głosu Robotniczego”

LITERATURA i ŻYCIĘ

Kazimierz Brandys

WYPRAWA PO KLESKE

...Tracię czasem wiarę. Lecz wiosna, która dobiegała końca, nie zachwiała w mieście dialektyki tęsknoty. — Na wschodzie będzie front — powiedział do zorca z Grójeckiej, gdy odwiedziłem go pewnego dnia.

I oto patrzcie: wał żelaza i ludzi toczy się na wschód przez wszystkie mosty warszawskie.

Czerwcowy wieczór, na rogu Nowego Świata w tym samym miejscu, gdzie przed dwoma laty oglądałem wrzesniową ucieczkę, teraz przewała się przede mną obraz wnętrza ziemi. Loskot żelaznych gąsienic, zgrzyt łańcuchów i huk motorów targaly rozgrzanym powietrzem. Tłum na chodnikach stał zamary na widok piekielnych cielsk, które ciągnęły pustą jezdnię, ukrywając pod płachami brezentu swe straszliwe macki. Za moimi plecami nie rozległ się żaden głos. Z okien wyglądały osłupiałe twarze. Ciężkie dudnienie rosło i rozlewało się w kamiennym łóżysku w wezbrany pomruk, jak potok, huczący w wąwozie. Na grzbietach pełznących potworów siedziały okrzakiem stworzenia w czarnych bluzach, szczerząc do nas zęby. Smród i zaduch wciskały się w nozdrza. Wszystko działo się w milczeniu, tylko gałęzie wzdrygały czasami letni powiew. Słupki reflektorów sunęły powoli długim rzędem, celując w niebo, jak ruchome planetaria. Wyły motory. W kabinach, drżących od warkotu, widniały tepe profile, ucięte w pół żelaznym hełmem. W tym grzmiącym kłębówisku stali szukając ludzkich kształtów, lecz to, co było tam człowiekiem, podwajało mój lęk. Poczwarne, łaciejące łby z krótką żuchwą sterczały nieruchomo z pancernych skorup. Powietrze cichnie, potem znów narzmiewa klaszczącym terkotem. Kolumna motocykliów rozwibrowała zmierzch wściekłym, rwącym ciągiem. Krepce, pochylone torsy, wparte w uchwyty i sprzęgia, zastygły w jednym ruchu, podobne są do ułamków skał, niesionych mętnym, rozszalałym nurtem. — Nic się

nie oprze — przebiega mi przez głowę rozpaczliwa myśl. — Richtung! Achtung! — ryczy na rogu oficer z czerwona łąpatką, wskazując kierunek przez most. W stalowych przyczepkach suną hełmy w pokrowcach; nie widać ludzkich oczu; lufy automatów sterczą skośnie, jak różki. Wzrok nie rozróżnia już sensu tych borych, skurzonych powłok i warstw, płowych czap, wychylających się z żelaznych komór; celu owego loskotu, który trzęsie ziemią i powietrzem. — Nic się nie ostanie. — Czy to istotnie ziemia wylała swe wnętrza, jak lawę z mrocznych pokładów, aby runąć przez trzeci most? Lecz w ciszy naraz zaległy

bzykły szprychy rowerów. Sznurzy cyklistów bezszelustnie pędzą w milczącym szpalerze. Cienkie, długie kończyny migają w obrotach, szczęki oświetlił księżyc. Fruną szybko i cicho, bez łopotu, jak zmary umarłych ptaków. Nie widać końca. Ale od Marszałkowskiej piętrzy się nowy turkot i grom. To jada działa na czołgach.

Wojna odezwała się na krańcach miasta dalekim pomrukiem wstrząsanej ziemi i rykiem głośników w śródmieściu. Ruch uliczny skupił się wówczas w nierzecznych tłumach, wysłuchujących w milczeniu dobrze znanych nazw. Stał się mi ramię przy ramieniu, zbici w ciasne

gromady; nad nami dźwięczał hejnał. Życie trzymało się, jakby w półkrogu, przykute potężną mocą dalekich zmagani. Na traktach poleskich i na falistych polach Wołynia ważyły się ostatnie szanse.

Groźna poezja historii zawisa w tych dniach nad Warszawą. Patrzeliśmy w bezmiar przestrzeni rosyjskiej rozsiadły na mapie i nikt z nas nie wątpił, że tam, na szlakach dawnych zwycięstw i klęsk, rozstrzygnie się nasz los. Zrozumieliśmy wówczas, że zrzucenie dziejów łączy nasz naród z krajem, od którego dzielili go zawsze niewola, krew i pola bitew. Spędzałem wieczory nad mapą, odszukując drogi hetmańskich pochodów i miejsca wygasłych bojów. Sledziłem również inne, które dy sły i wracały wielkie pobite armie. Odnajdywałem Połtawę, Berezynę i Możajsk. Pobudzałiśmy w sobie wówczas wiarę w niezmiennie prawa historii, które nigdy dotąd nie pozwalały ogarnąć obszarów rosyjskich, które sprawiły, że ginął w nich człowiek. Któż myślał wtedy o Rosji, jak o zagładzie Europy, zgodnie z rykiem głośników! Widzieliśmy w niej żywioł, siłę natury, nieodgadniony odmg, w którym mogli utonąć wspólny wróg. Warszawę trudno było oszukać. Obrona cywilizacji? Smieliśmy się. „Oświećmy” — pisano wówczas kredą na murach ulicznych.

Kronika kulturalna

W Gdyni odbyło się uroczyste otwarcie teatru miejskiego „Wybrzeże” pod dyrekcją Iwo Galla. Odegrano sztukę niezwykłego młodego autora Tadeusza Gayca-Topornickiego „Homer i orchidea”.

Do Instytutu Geograficznego Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie uczęszcza 200 słuchaczy. Od zakończenia wojny wydano 26 dyplomów magisterskich i 9 doktorskich.

Władysław Broniewski

63.

Ujazdowskiej już nie ma Alei,
została Głogota Męstwa.
Ja wykreślam Aleję Nadziei
i Most Zwycięstwa.

Ja nie jestem urbanistą, specem
od ustawiania cegły,
ale moje słowa dolecają
do Niepodległej.

Ociąg się martwe ulice,
spojrzą milcząc:
Wolska, Krakowskie, Waliców,
Krucza, Wilcza,

skrwawiony łeb Żoliborza
padnie na tors Śródmieścia,
upiory szepną: „Może?
Wreszcie!...”

zrąbany wstanie Mokołów,
Praga wielokroć krowa,
nieugięta Wola z Ochoją...
Wiercie: z orlim skrzydeł łopotem
zmarłychwstanie WARSZAWA!

Władysław Rymkiewicz

Próba syntezy

Treścią tej książki* nie są — jak pisze autor w przedmowie (Słowo o mieście) — losy pojedynczych bohaterów ani dramat jednego człowieka. Bohaterem opowiadania o „Mieście niepokonanym” jest Warszawa. I to zarówno jej mieszkańcy, jak i jej domy, pomniki, mosty... „Widziałem w nim śmierć ludzi i kamienie, i bruki wyrwane z ziemi, aby osłaniać w walce tych, co nie bali się śmierci”.

Tragedia walczącego niezdolnie miasta rozgrywa się w książce Brandysa od jesieni 1939 r. do jesieni 1944 roku. Wstęp i finał utworu odpowiadają historycznym początkom i zakończeniu bohaterskiej walki i ta kłama kompozycyjna spina w sposób naturalny i przekonujący opowieść o niepokonanej stolicy.

Ambitny zamysł artystycznego odtworzenia burzliwych dziejów okupowanej Warszawy na przestrzeni pięciu lat wymagał środków pisarskich wysokiej klasy i — to trzeba powiedzieć od razu — zamiar został uwieńczony powodzeniem. Aby osiągnąć zamierzony cel, Brandys często stosuje syntetyczne skróty. W jaki sposób kreśli epopeję wrzesniową Warszawy, i jego oszczędny, zwarty sposób obrazowania przemawia do wyobraźni silniej, niżby to mógł uczynić długi, rozwlekły opis. Na tle powszechnej tragedii narodowej występują tym plastyczniej

— jakkolwiek tylko zarysowane — losy громадзkie rozbitków, rzuconych z różnych stron Polski do oblężonego miasta. („Jakaś wioska przysiadła pod ścianą mego domu”).

Po opisie wrzesnia otrzymujemy podobny pod względem ujęcia formalnego opis zimy w 1940 roku (Pierwsza zima). I tutaj na dwudziestu zaledwie stronach Brandys potrafił wernie odtworzyć różne momenty obyczajowe i nastroje polityczne ulicy, podwórzka, kawiarni i mieszkań warszawskich.

Niekiedy opowieść przechodzi w pamiętnik liryczny, pełen przejmującego wyrazu i dyskretnych, z artystyczną powściągliwością wypowiedzianych uczuć patriotycznych. Tak jest w rozdziale, w którym autor opisuje nadzieje i stracone złudzenia mieszkańców Warszawy w pamiętnym roku upadku Paryża (Lato klęski). Cały ów rozdział jest jak gdyby syntezą uczuć, jakich doświadczała wtedy ludność stolicy, wpatrzona w zachodzące słońce swej wielkiej siostrzycy łacińskiej — Francji.

„Wierzyłem w głębi serca, że nie ulegnę tym, którymi gardzili — oni i ja, Paryż i Warszawa, pola Szampanii i równina Mazowska. Była wówczas w Warszawie nadzieja i tęsknota. Tęsknota za Marną, nadzieja na Verdun”.

„Ojciec wieczorami stawał pasjanse, z których wynikało niezbitcie, że Paryż się obroni”.

„W środku zbitej grupki stał mały mikrofon, ścisłiwym z wszystkich stron jak pestka, i pla-

kał sprzedając dodatek. Stałem tuż przed nim, a on wycierał oczy brudną pięścią, cały zamaskowany, i krzywił się: — Masz pan, dawaj pan, jeszcze złotego, nie chciał się. Paryż wziął, takie skurwysyny...”

W chronologicznym biegu wydarzeń otrzymujemy opis nastrojów w mieście w czasie uderzenia Niemców na Związek Radziecki i później w czasie „Wojny żydowskiej” czyli powstania w getcie. W tok wielkich wypadków historycznych wkomponowane są umiętnie „Sprawy warszawskie”, terror, łapanki, próby wykupywania osób uwięzionych, a znów w tym wszystkim — delikatny ścieg fabuły, podbuzymującej zainteresowanie czytelników, poszukujących „romansowego” wątku. Są też w komplecie rozdziały, pełne swobodnego humoru warszawskiego i owianickiego dowcipu. Transzakcja, polegająca na sprzedaży czterem kolejnym osobom jednego i tego samego obrazu Brandta, jest świetnym przykładem osobliwie pojętego „handlu”, jaki kwitował w czasach okupacji. Również historia z papierosnicą, wyłuskaną z łap Volksdeutscha, dobrze charakteryzuje życie warszawski spiert.

W szeroko rozprawdzonym temacie intencyjnego i dramatycznego życia zbiorowości warszawskiej pod okupacją nie brak, oczywiście, i cieni. Są nimi wypadki mało duszności, zdrady, niecnego wyzysku przez pokatnych pośredników i różnych „mecenatów” swych klientów, którzy oddawali ostatnią grosz, żeby ratować najbliższych z więzienia.

Te wypadki gangreny moralnej, spotykane w środowiskach wielkomiejskich pod każdą szerokością geograficzną, nie umniejszają w niczym bohaterskiej postawy moralnej i gotowości bojowej ludu warszawskiego. Obok tych cech ludzi Powiśla, Woli, Moko-

wa autor słusznie podkreśla brawurę, lekceważenie niebezpieczeństwa i specyficzne kpiarstwo warszawskie, tak charakterystyczne dla człowieka ulicy. „Mieście, w którym żyłiśmy, cenilo indywidualność” — pisze Brandys, i trzeba dodać, co wynika również z lektury książki, że mieście ocalilo swą indywidualność i swój charakter. To mieście nie znalo ani Hachy ani Quislinga, i jego mieszkańcy zmagali się do końca z terrorem, je-dni — w samotnej mecie, inni — z bronią w rękę w walce z najeźdźcą.

Pisząc o „próbie syntezy”, za jaką można uważać „Mieście niepokonane”, mam na myśli bogaty, barwny i żywy, a przy tym dobrze skomponowany obraz rzeczywistości warszawskiej, odtworzonej w powieści Brandysa.

Ale jeszcze bardziej, i przede wszystkim, udana próba jest synteza uczuć i przeżyć ludności Warszawy w tamtych ponurych czasach okupacji. I jeśli Brandys wyraża obawę, czy jako autor jest na wspólnej drodze z rytmem uczuć warszawskich, to obawa ta jest niezasadniona. Wierność w odtwarzaniu przeżyć i nastrojów miasta, na które spadały brutalne ciosy: aresztowania, łapanki, zamknięcie getta, wywożenie do obozów, egzekucje uliczne itd. — ta wierność jest jedną z licznych, a może i największą zaletą pięknej opowieści Brandysa. „Niepokonane mieście” — dzieło sztuki — staje się również cennym dokumentem, wiernym protokołem uczuć mieszkańców stolicy w latach grozy, za-łoby narodowej i ofiarnej walki.

„Każdy nasz czyn — pisze autor — powinien służyć nie tylko nam samym, lecz wartościom, które nie miną wraz z nami, i dziełom, z których jesteśmy dumni”.

Książka Brandysa służy nam wszystkim.

* „Mieście niepokonane”, opowieść o Warszawie, Kazimierza Brandysa. Spółdzielnia Wydawnicza „Książka”.

Przegląd prasy

Prasa stołeczna omawia ogłoszony przed dwoma dniami doniosły wagi dokument — umowę o jedności działania stronnictw robotniczych PPR i PPS. Umowę tę nazywa „Rzeczpospolita” — kartą jednolitego Frontu, nową, wspólnie uchwaloną konstytucją ruchu robotniczego.

Diennik podkreśla, że:

Jednolity front robotniczy doszedł praktycznie do skutku w walce z okupacją, kiedy PPR i PPS — jednolito-frontowy odłam PPS — wspólnie z radykalnym ruchem chłopskim i innymi ugrupowaniami demokratycznymi powołały do życia Krajową Radę Narodową. Późniejsza współpraca PPR i PPS w Polskim Komitecie Wyzwolenia Narodowego, w Rządzie Tymczasowym, wreszcie w Rządzie Jedności Narodowej to dalsze stadia utrwalania i zacieśniania współpracy obu stronnictw robotniczych, krzewienia jednolitego frontu. Podpisana 28. bm. formalna umowa, dając wyraz wytworzonej w wyniku tego procesu sytuacji, wytycza dalszą drogę polskiego ruchu robotniczego, drogę coraz ściślejszego współdziałania w realizacji celów przyswajających całej klasie robotniczej, wskazuje kierunek dalszego, ideowego i politycznego, zbliżenia obu jej odłamów.

Autor podkreśla, że „zawiodła stawka na skłócenie wewnętrzne klasy robotniczej”, stawka na rozbięcie jedności klasy robotniczej i sojuszu robotniczo-chłopskiego.

I dlatego razem z radykalnym ruchem ludowym, z postępową inteligencją i ludnością front robotniczy odnieść zwycięstwo w wyborach do Konstytuanty. Będzie to zwycięstwo programu PKWN — zwycięstwo Polski.

„Robotnik” stwierdza, że jednolity front PPR i PPS w odróżnieniu od demokratycznych podziałach Polsce, zdał swój egzamin: wykazał, że tylko współdziałanie klasy robotniczej prowadzi do zwycięstwa.

W konkluzji artykułu autor — tow. Praga podkreśla:

Od praktyki codziennej, od naszej wzajemnej dobrej woli, od wysiłków wszystkich ośrodków organizacyjnych obydwu partii zależać będzie wykonanie tego doniosłego aktu, jakim w dziejach demokracji polskiej stać się winna umowa między PPS a PPR. Im rzetelniej, im głębiej i szczerzej przezwycięzymy wszystkie przeszkody na drodze pogłębienia jednolitego frontu, tym szybciej urzeczywistnimy te wielką szansę, jaka jest udziałem polskiej klasy pracującej, która może się stać prawdziwym pomostem i istotnym czynnikiem współpracy i współdziałania ruchów robotniczych w skali międzynarodowej.

„Głos Ludu” w ten sposób formuluje najistotniejsze znaczenie paktu o jedności działania.

Pakt o jedności działania — to oś, która daje MOŻNOŚĆ zwycięskiej walki. Pod jednym jednakże warunkiem, że MOŻNOŚĆ ZOSTANIE W PEŁNI WYKORZYSTANA.

Silą paktu o jedności działania i współpracy jest i pozostanie praktyczne zastosowanie go, i to zastosowanie w jak najkrótszym czasie.

Toteż za najpilniejsze zadanie chwili uważamy NATYCHMIASTOWE PRZYSTĄPIENIE DO REALIZACJI WSZYSTKICH PUNKTÓW UMOWY, tj. przede wszystkim natychmiastowe przystąpienie do zorganizowania wspólnych zebrań i zgromadzeń, wspólnych wystąpień i imprez, wspólnych konferencji aktywno partyjnego PPR i PPS, a zwłaszcza wspólnych posiedzeń, narad i wspólnej pracy aktywno wyborczego obu partii robotniczych.

Do konkretnej współpracy powinny także przystąpić organizacje młodzieżowe ZWM i TUR.

„Głos Ludu” stwierdza:

Czas nagli. Każdy dzień, który upływa bez realizacji w praktyce, w terenie, umowy o wspólności działania i współpracy — to zmanowana możliwość pożytecznej pracy. Każdy taki dzień może przynieść tylko szkodę klasie robotniczej, demokracji, Polsce.

Zachowując pełną niezależność samodzielną i równorzędną, szanując wzajemnie strukturę organizacyjną obu partii robotniczych — powinny organizacje terenowe zarówno naszej partii, jak i Polskiej Partii Socjalistycznej nawiązać ze sobą jak najściślejszą współpracę i współdziałanie we wszystkich ogniwach organizacyjnych. Tylko wówczas umowa zawarta pomiędzy kierownikami naszych Partii, nabie-

WSPÓŁPRACA PRYWATNEGO PRZEMYSŁU

z państwowym przemysłem włókienniczym

W lipcu r. b. na konferencji w Ministerstwie Przemysłu wiceminister plk. Szyr, powiadomił Izby Przemysłowo-Handlowej o zamierzonej współpracy przemysłu państwowego z przemysłem prywatnym w ramach Narodowego Planu Gospodarczego Polski. Obecnie zamierzenia te wkraczają na drogę realizacji.

W dniu wczorajszym odbyła się konferencja dyrektora CZIPW, inż. Babińskiego z kierownictwem Izby Przemysłowo-Handlowej w Łodzi, jako reprezentantki prywatnego przemysłu włókienniczego w Polsce, na której ustalono zasady współpracy między obu sektorami tej branży. Konferencję zagał dyr. Babiński oświadczając, że CZIPW dąży do ściślej i stałej współpracy z prywatnym przemysłem włókienniczym w najszerszym tego słowa znaczeniu i to nie w formie dyktatu ze swej strony, lecz przeciwnie, na podstawie uzgodnień opartych na zasadzie wzajemności.

W wyniku dyskusji uzgodniono, że

CZIPW, od 1.1. 1947 r. zapewni przemysłowi prywatnemu dostawę przędzy w ilościach niezbędnych do pełnego wykorzystania aparatu produkcyjnego przemysłu prywatnego. Przędza ta zostanie przerobiona na tkaniny, w wyroby dziane i artykuły pończosznicze częściowo dla Centrali Tekstylnej, która w tym celu tworzy specjalną hurtownię wyrobów przemysłu prywatnego, częściowo zaś dla potrzeb wolnego rynku. Stosunek procentowy dostaw nie został jeszcze ostatecznie ustalony.

Jeśli chodzi o prywatny przemysł konfekcyjny, to ma on otrzymywać od CZIPW, zamówienia nie jak dotychczas przez Zjednoczenia, lecz bezpośrednio i centralnie przez swe Zrzeszenia.

Również CZIPW, będzie udzielać prywatnemu przemysłowi koniecznej pomocy technicznej dla usuwania jego wąskich przekrojów.

Ze swej strony prywatny przemysł bę-

dzie dopomagać CZIPW, do zaopatrywania państwowego przemysłu włókienniczego w niezbędne mu artykuły techniczne po cenach kalkulacyjnych i dążyć do zmobilizowania rezerw walutowych sektora prywatnego, zwłaszcza sum posiadanych za granicą przez repatriantów na zakup za granicą surowca na potrzeby przemysłu prywatnego, jak również dopomagać do uruchomienia przedalini cienkoprzędnej 12 do 15 tysięcy wrzecion.

Na zakończenie konferencji Prezes Izby Przemysłowo-Handlowej w Łodzi inż. Karol Bajer wyraził dyrektorowi CZIPW, inż. Babińskiemu podziękowanie za zwołanie tej tak owocnej w wyniki konferencji oraz za życzliwe ustosunkowanie się do zagadnień przemysłu prywatnego.

To zacieśnienie współpracy przemysłu państwowego z przemysłem prywatnym niewątpliwie wpłynie jak najbardziej dodatnio na pokrycie potrzeb społeczeństwa oraz na ożywienie sytuacji gospodarczej w kraju.

PPR W ŁĘCZYCY

Organizacja Polskiej Partii Robotniczej w Łęczycy powstała w pierwszych miesiącach 1942 r. Już w pierwszych dniach swego powstania, łęczycka organizacja partyjna skupiła w swych szeregach najlepszych patriotów i bojowników sprawy ludowej. 40-tu członków partii i 44-ch żołnierzy Gwardii Ludowej, stanowiło pierwszy trzon organizacyjny, który rozwinął aktywną działalność polityczną i walkę sabotażową skierowaną przeciwko najeźdźcy. Do grona pierwszych organizatorów podziemnej PPR zaliczyć należy obecnego I-go sekretarza org. part. tow. Pawłowskiego Zygmunta i tow. Cholewińskiego Bronisława, komendanta Gwardii Ludowej (obecnie komendanta MO w Piotrkowie) oraz tow. Wawrzyniaka Józefa, ofiarne organizatora aktów sabotażowych, członka Komitetu Powiatowego w Łęczycy.

Od pierwszej chwili swego powstania, podziemna organizacja łęczycka PPR przystąpiła do organizowania aktów sabotażowych, skierowanych w gospodarkę okupanta niemieckiego. Do większych akcji należy zaliczyć palenie stogów zboża, przeznaczonych dla armii niemieckiej oraz spowodowanie pożaru w powiatowej młczarni, dostarczającej mleko dla Niemców. Masowo był stosowany przez PPR-owców sabotaż w fabryce Bucke, polegający na zakopywaniu cementu w ziemi, przeznaczony dla budowy urządzeń frontowych i obronnych. W akcjach przeciwko Niemcom, jakie prowadziła PPR, aktywnie współdziałała miejscowa ludność, okazując Gwardzistom schronienia i udzielając im wszechstronnej pomocy. Na uwagę zasługuje fakt, iż w okresie okupacji łęczycka organizacja partyjna nie była dotknięta żadnymi aresztowaniami.

Wielkie zasługi dla narodu polskiego położyła organizacja łęczycka PPR w

momencie oswożenia miasta przez Armię Czerwoną.

Zdradziecki okupant, ustępując przed ofensywą, wzniesił w wielu punktach miasta ogień, pragnąc doszczętnie je spalić, lecz plany wroga zostały udaremnione, gdyż nad bezpieczeństwem miasta czuwała miejscowa organizacja partyjna, która zorganizowała szybka pomoc ratowniczą z udziałem miejscowej ludności i strażnicy miejskiej.

Jak wielki jest wkład naszej organizacji w dzieło budowy samorządu, przemysłu i gospodarki miejscowej, świadcza następujące fakty: w pierwszych dniach po ustąpieniu okupanta, organizacja łęczycka wraz z bezpartyjnymi robotnikami i pracownikami uruchomiła cukrownię „Leśmierz”, młeczarnię w Topoli, współdziałała w powołaniu do życia samorządu miejskiego, uruchomiła kolej i elektrownię, te najważniejsze odcinki życia powiatu, zabezpieczając ludność przed głodem i udaremniając grabież mienia państwowego. Już po 5-ciu dniach od chwili oswożenia powiatu uruchomione zostały wszystkie szkoły.

Wielki wkład wnieśli także PPR-owcy w dzieło realizowania reformy rolnej. Z największym poświęceniem, w trudzie i chłodzie, szli najlepszymi członkami partii w liczbie 240-tu dzielić ziemię obszarczną dla chłopów. W akcji tej wyróżnili się organizacje partyjne z gminy Piątek, Tkaczew, Grabów, Podebieże itd.

W ofiarnej pracy dla chłopów polskiego zasługują, na wyróżnienie następujący tow. tow.: Zajęczkowski Adam, Krupa Franciszek, Barylak Franciszek, Olczak Stan., Lepczak Helena, Pryliński, Walczak, Zak Antoni, Grzebielucha, Bartczak Józef, Ziembowski i inni.

Nie zabrakło także PPR-owców w akcji siewnej i żniwnej — 1945 r. Organizacja wniosła pomoc miejscowej zubożałej

ludności, wysyłając najlepszych aktywistów na wieś dla okazania pomocy rolnikom. Zaopatrywano chłopów w sprzężaj, pomagając w obsianiu ziemi.

Organizacja PPR w Łęczycy dobrze się zasluzyla miejscowej ludności. Dowodem wzrostu jej wpływów politycznych jest stały napływ nowych członków.

W listopadzie 1946 r. osiągnęła ponad 2.150 członków. Jeśli uwzględnimy, że organizacja partyjna w Łęczycy skierowała setki swych członków — jest to liczba nie mała — na zagospodarowanie Ziemi Odzyskanych, to liczba jej osiągnęłaby około 3.000 członków.

W walce z rodzimą reakcją, padli tacy ofiarni towarzysze, jak Oterski Stefan, Górniak Józef, Florczak Stefan, Sas Wacław, Rudnicki St., Leszczyński Wojciech, Sobczak Wł., Barciński, Piotrowski.

O roli, jaką odgrywa organizacja łęczycka, świadczy fakt, że w ciągu tylko jednego miesiąca kwietnia br. Komitet Powiatowy w Łęczycy przyjął i załatwił pomyślnie 80 spraw chłopskich wymagających interwencji u władz miejscowych i w Urzędzie Ziemskim.

Tempo wzrostu liczebności organizacji łęczyckiej, wskazuje, że w najkrótszym czasie szeregi jej ulegną podwojeniu.

Kampania wyborcza, do której przystąpiła organizacja łęczycka wpłynie niewątpliwie korzystnie na dalszy rozwój organizacji. Należy wierzyć, że będzie ona w dalszym ciągu przodować, umacniając jednolity front klasy robotniczej i sojuszu robotniczo-chłopski, stanowiący niezbędny warunek zwycięstwa obywateli demokracji ludowej w nadchodzących wyborach do sejmiku ustawodawczego.

W dniu dzisiejszym w sali kina „Wolność” nastąpi uroczyste wręczenie 2000-jej legitymacji partyjnej, w której to uroczystości biorą udział przedstawiciele WK PPR w Łodzi.

K. Przybył-Stalski

6 milionów złotych zadeklarowała spółdzielczość łódzka na Daninę Narodową

Spółdzielczość łódzka w rozumieniu konieczności jak najszybszego zagospodarowania Ziemi Odzyskanych zadeklarowała poważne kwoty na Daninę Narodową.

Dotychczas wpłaciły: Powszechna Spółdzielnia Spożywców 4 miliony złotych, Wa-

jewódzka Spółdzielnia Skupu Zwierząt Rzeźnych 1.050.000 zł., Łódzka Spółdzielnia Ogrodnicza 500.000 zł. (210.000 ponad ustaloną normę), Powiatowa Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa 285.000 zł. i Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska 165.000 zł.

Dodatkowa rejestracja kart odzieżowych

W związku z zakończeniem akcji wydawania materiałów wełnianych na karty odzieżowe w dniu 30 listopada r. b. Wydział Aprobacji i Handlu Zarządu Miejskiego w Łodzi podaje do wiadomości wszystkim tym, którzy z uzasadnionych przyczyn kart odzieżowych zarejestrować we właściwym terminie nie mogli, iż wyznaczone zostały niżej podane punkty rozdzielcze, które przeprowadzać będą dodatkową rejestrację kart:

SKLEPY POWSZECHNEJ SPÓŁDZIELNI SPÓŻYWCÓW:

- 1) Narutowicza 33, 2) Piotrkowska 309,

3) Pilsudskiego 70, 4) Rzgowska 159, 5) Zielony Rynek 1.

- SKLEPY SPOŻ. SPÓLDZ. PRAC. MIEJSKICH

- 6) Piotrkowska 53, 7) Pl. Keymona 1.

SKLEPY SPOŻ. SPÓLDZ. W RUDZIE PAB.

- 8) Pilsudskiego 67.

SKLEPY INICJATYWY PRYWATNEJ

- 9) Piotrkowska 220, 10) Jaracza 7, 11) Kilińskiego 139, 12) Zgierska 87, 13) Napiórkowskiego 40, 14) Rzgowska 99.

Jednocześnie komunikuje się, że w razie niemożności zarejestrowania karty, formalności związane z wyżej wymienioną procedurą załatwiać będą Referaty Kart Zaopatrzenia przy Starostwach Grodzkich.

Wydawanie mleka na grudzień

Wydział Aprobacji i Handlu Zarządu Miejskiego w Łodzi podaje do wiadomości, że mleko świeże za m. grudzień wydawane będzie od dnia 1 grudnia w sklepach miejskiej sieci rozdzielczej i w 10-ciu Stacjach Opleki nad Małą i Dzieckiem na karty Dz.-O na odcinki od 1 do 20-go po 0,50 litra mleka dziennie razem 10 litr.

Na karty żywnościowe dzienne „MK” (Ministerstwo Komunikacji) z miesiąca grudnia na karty D 3 wydawane będzie mleko świeże w sklepach miejskiej sieci rozdzielczej oraz w 10-ciu Stacjach Opleki nad Małą i Dzieckiem na odcinki: 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 18, 19, 21, 22, 24, 25; 27; 28; 30 i 31 po 0,50 litra mleka dziennie razem 10 litr.

Jednocześnie Wydział Aprobacji i Handlu podaje do wiadomości, że mleko świeże w miesiącu grudnia otrzymają jedynie dzieci do jednego roku życia na karty Dz.-O w Kropli Mleka oraz w sklepach miejskiej sieci rozdzielczej, szpitale i RTPD otrzymują mleko na zlecenie tegoż Wydziału.

Ponadto Wydział Aprobacji i Handlu Zarządu Miejskiego w Łodzi powołując się na układ zbiorowy dla Przemysłu § 39 komunikuje, że Firmy pobierające mleko jako adwokat dla pracowników obowiązane są zakupić na wolnym rynku z własnych funduszy.

Głos Kobiet

Kobiety, wstępujcie w szeregi Społeczno-Obywatelskiej Ligi Kobiet
Liga Kobiet stoi na straży Waszych interesów

ROK PRACY Powstają nowe żłobki i przedszkola dzielnicowe

W tych dniach minął rok od czasu ukonstytuowania się w Łodzi pierwszego Miejskiego Zarządu Społeczno-Obywatelskiej Ligi Kobiet. W listopadzie ubiegłego roku organizacyjny komitet wojewódzki przekazał nowoutworzonej jednostce terenowej Społeczno-Obywatelskiej Ligi Kobiet dotychczasowy swój dorobek. Organizacja łódzka liczyła wówczas nie wiele więcej ponad 600 członkin i była na prawach gościa w lokalu, w którym obecnie jest współgospodarzem. Garstka dzielnicowych kobiet, które cały swój czas organizacji poświęciły przystąpiła do pracy mając w zanadrzu dużo planów i dobrych chęci, energii i zapału. Efektem całorocznej, wytrwałej pracy jest liczba członkin sięgająca 16 tysięcy, 150 kół S. O. L. K. istniejących przy zakładach pracy, własna wspaniale rozwijająca się dzielnica na Choinach i szereg domowych kół gospodyń.

Legitymacja pracy Społeczno-Obywatelskiej Ligi Kobiet w Łodzi to nie tylko liczne zastępy członkin, ale żywotność i ruchliwość organizacji oraz jej atrakcyjność dla najszerszych kół kobiecych. Liga Kobiet w naszym mieście przeprowadziła dla swych członkin kilkadziesiąt różnorodnych kursów, wiele wieczorów dyskusyjnych i zorganizowała liczne wycieczki.

W życiu organizacyjnym łódzkiej SOLK żywy oddźwięk znajdowały zarówno troski i potrzeby świata kobiecego jak i wszystkie rozgrywane się w kraju wypadki polityczne. Dzięki wartości, jakie w życie każdej kobiety swjej członkini wnosi Liga Kobiet, rosła jej szereg. Celem pogłębienia pracy organizacyjnej stworzony został staraniem łódzkiej organizacji SOLK Dom Szkoleniowy, mieszczący się w Radogoszczu, zaspakajający potrzeby organizacyjne i szkoleniowe wszystkich terenowych placówek SOLK województwa łódzkiego. Społeczno-Obywatelska Liga Kobiet w Łodzi prowadzi wśród najszerszych warstw kobiecych akcje zmierzające do pogłębienia wartości społecznych i obywatelskich wśród kobiet, inicjuje szereg akcji o charakterze charytatywnym, opiekuje się kobietą i jej dzieckiem, stoi na straży i prowadzi obronę interesów kobiet. SOLK w Łodzi inicjuje szereg akcji o charakterze społecznym współpracując równocześnie ze wszystkimi organizacjami, które akcje te na terenie miasta prowadzi. Członkinie łódzkiej kobiecej organizacji przykładają rękę do każdego działania, mającego na względzie konstruktywną pracę nad zlikwidowaniem zniszczeń moralnych i materialnych, jakie pozostawiła wojna, — do działania, które niesie poprawę bytu i losu każdej kobiety i jej dziecka. Dlatego też szeregi Społeczno-Obywatelskiej Ligi Kobiet rosła i coraz liczniejsze zastępy kobiet stała do pracy społecznej.

Przepisy kulinarne

PRZYGOTOWUJEMY PIERNIKI NA ŚWIĘTA

Pierniki stanowią nieodłączną część słodkich przygotowywanych na święta Bożego Narodzenia. Wprawdzie do okresu przygotowania dzielą nas jeszcze przesyła trzy tygodnie, nie mniej jednak do upieczenia potrzebnych nam na święta pierników możemy już teraz przystąpić, gdyż w metalowym szczelnym pudełku przechowują się one bardzo dobrze nie tracąc przez dłuższe leżenie na jakości. Przygotowując pierniki potrzebne nam na święta wcześniej, unikniemy przeciążenia pracą w okresie przygotowań przedświątecznych. Oto przepis na sporządzenie pierników.

PIERNICZKI DROBNE

40 dkg. mąki żytniej, 40 dkg. miodu, 1 jajko, 20 dkg. cukru oraz po łyżeczce do herbaty mielonych goździków i cynamonu wyrobiamy starannie dodając do ciasta łyżeczkę sody. Po starannym wymieszaniu wszystkich podanych składników ciasto rozwałkujemy, wycinamy pierniki, układamy na blasze i piecemy w gorącym piecu.

Potrzeba żłobków i przedszkoli dzielnicowych dla dzieci tych matek, które są zatrudnione w zakładach pracy, nie dysponujących żłobkiem ani przedszkolem dla dzieci swych pracowników, jest w naszym mieście niezwykle paląca. Troska o rozbudowę, o pokrycie miasta siecią instytucji opieki nad dzieckiem leży na sercu dwóm organizacjom społecznym: Lidze Kobiet, która w programie swego działania w pierwszym rzędzie uwzględniła potrzeby każdej kobiety i jej dziecka, oraz Robotniczemu Towarzystwu Przyjaciół Dzieci, które zajmuje się organizacją wszelkich form opieki nad dzieckiem ludności pracującej. Dzięki wspólnym staraniom tych dwóch organizacji prezydent ob. K. Mijał przekazał RTPD duży nowoczesny 6 pokojowy

lokal mieszczący się przy ul. Piotrkowskiej 159 na żłobek i przedszkole dzielnicowe.

RTPD przystąpiło już do przebudowy i remontu otrzymanego lokalu. W lokalu tym mieścić się będzie zarówno żłobek obliczony na 30 dzieci jak i przedszkole, z którego korzystać będzie 40 dzieci.

Wobec szybko posuwających się prac RTPD przewiduje uruchomienie przedszkola w połowie grudnia, żłobek zacznie funkcjonować z początkiem stycznia.

Powstający w centrum miasta żłobek i przedszkole zaspokoją w pierwszym rzędzie potrzeby tych pracujących matek małych dzieci, które mieszkają i pracują w śródmieściu.

Stworzenie jednak jednego żłobka na tak ograniczoną ilość dzieci obliczonego nie rozładuje zagadnienia otoczenia opieką małego dziecka matki pracującej.

Żłobki i przedszkola powinny jak najszybciej powstać w różnych dzielnicach naszego miasta. Na pierwszy plan w tej hierarchii potrzeb wysuwa się konieczność założenia żłobka dzielnicowego na robotniczej dzielnicy Bałuty. Zdamy sobie sprawę z tego, że znalezienie odpowiedniego lokalu w tej dzielnicy na żłobek nie będzie rzeczą łatwą, gdyż jest ona zniszczona i wypalona. Może jednak nadający się na żłobek lokal w tej dzielnicy dało by się uzyskać, gdyby z dobrą wolą do rozwiązania tego zagadnienia podeszły mieszczące się w tej dzielnicy organizacje i instytucje. K.

Opieka nad matką i dzieckiem

Liga organizuje Izbę Dworcową

Jak się dowiadujemy w najbliższym czasie zostanie uruchomiona przez SOLK w Łodzi Izba Dworcowa na dworcu Kaliskim. Projekt stworzenia Izby Dworcowych w Łodzi przeznaczonych dla matek z dziećmi i kobiet samotnie podróżujących został wysunięty kilka miesięcy temu. Realizacja jego napotykała na trudności ze względu na niemożność uzyskania odpowiedniego lokalu. Obecnie lokal na ten cel został SOLK

przydzielony i w niedługim czasie zostanie przez Ligę uruchomiona Izba Dworcowa.

Powstająca Izba Dworcowa zostanie wyposażona w odpowiedni sprzęt i obsługę. Znajdą się tutaj wszystkie urządzenia potrzebne kobiecie podróżującej z dzieckiem. Dzień i noc dyżurujący personel przeszkolony do obsługi Izby Dworcowej, służyć będzie pomocą ko-

biece podróżującej i otaczać opieką małe dziecko.

Opracowany dla działalności Izb Dworcowych regulamin przewiduje, że w Izbie Dworcowej w pierwszym rzędzie znajdą opiekę kobiety ciężarne i matki z dziećmi do lat 7-ju.

Czas przebywania w Izbie Dworcowej jest ograniczony rozkładem jazdy, nie może jednak przekraczać 24 godzin.

Opiekę nad podróżującymi kobietami i dziećmi roztaczać będą higienistki społeczne, do obowiązków których będzie należało, kierowanie w momencie przyjazdu pociągu, matek z dziećmi do Izby Dworcowej, zajęcie się kobietami i dziećmi, ułatwienie kobietom dalszej podróży itd.

Aby Izba Dworcowa nie stała się rozsądnym chorób — z usług jej nie będą mogły korzystać osoby podejrzane o chorobę skórą bądź zakaźną.

Z momentem jej uruchomienia Izba Dworcowa odda tysiącom kobiet przejeżdżających przez tak węzłowy punkt kolejowy, jak dworzec Kaliski — ogromne usługi.

Stworzenie na wszystkich większych stacjach kolejowych Izb Dworcowych jest zadaniem do zrealizowania dla wszystkich terenowych organizacji SOLK.

ŚWIADECTWA WSTYDU

Angielki zapytują rząd: Kiedy skończy się cierpienie niewinnych dzieci?

„Sunday Pictorial“ pisze:

„Nie jest przestępstwem być nielegalnym dzieckiem, dlaczego więc rząd angielski uważa, że dziecko narodzone z nielegalnego związku małżeńskiego zasługuje na karę za swoje „przewinienie“. Akta rejestracyjne, których rząd dotychczas nie zmienił skazują setki tysięcy dzieci na hańbę i poniżenie. Te akta piętnują te dzieci jako „nielegalne“ — w świadectwach urodzenia. Dla dzieci urodzonych z legalnego związku małżeńskiego, świadectwo urodzenia jest korzystnym dokumentem, koniecznym we wszystkich okresach życia, dla ludzi „nielegalnie“ urodzonych jest to świadectwo wstydu. Biedne „nielegalne dzieci“ muszą pokazywać je ze wstydem nauczycielowi albo pracodawcy, a urzędnikowi, agentowi ubezpieczeniowemu także muszą wyjawiać swoją „straszna“ tajemnicę. Jeśli dziecko

także służy w wojsku i ma wypełnić specjalnie mu powierzona misję — oicero-wie dowiadują się o „wstydzie“ matki.

W ubiegłym tygodniu gazeta „Times“ zamieściła szereg listów nadesłanych do redakcji od różnych instytucji, organizacji i czytelników — wołających o zmianę systemu akt rejestracyjnych proponując, by świadectwo urodzenia zawierało tylko imię i nazwisko osoby, numer karty tożsamości oraz datę i miejsce urodzenia.

Prawie każdego tygodnia 1000 nielegalnych dzieci rodzi się w Anglii. Większość w swoich metrykach ma puste rubryki (rubryka: imię ojca). Inne mają świadectwa zawierające imiona obojga rodziców, tylko wtedy, jeśli ojciec jest zainteresowany, by dziecko nosiło jego nazwisko.

Dla dziecka nie ma ucieczki od grzechów matki, nosi ze sobą ten straszny dokument, którym wszędzie musi się legitymować.

A kto występuje przeciwko tym skróconym, ale bardzo sprawiedliwym i litościwym metrykom?

Od Willinka, byłego ministra w rządzie koalicyjnym i od obecnego ministra Bevinona nie słyszeliśmy konkretnej wypowiedzi.

W Szkocji od 1934 roku zostały wprowadzone takie skrócone metryki przez to zaoszczędzono dużo nieszcześć. W Szkocji metryki z imionami rodziców wydaje się wtedy, jeśli rodzice są wiadomi, a ponieważ metryki skrócone są tanie i dogodne, przeto większość korzysta w tych ostatecznych, zarówno dzieci „ślubne“ jak i „nieślubne“.

Dlatego wydaje się nam, że nie ma powodu, by nie przyjąć tego rodzaju akt rejestracyjnych. W ten sposób wyeliminujemy niepotrzebne poniżenia ludzi.

Tyle tygodnik angielski Czy nie należało by i u nas zastanowić się nad tym zagadnieniem?

A. Sz.

CENTRALA GOSPODARCZA „SOLIDARNOSC“

w Warszawie

Oddział w Łodzi, ul. St. Jaracza 6

(Cegielniana)

Sprzedaje detalicznie:

- UBRANIA MĘSKIE z 50 proc. wełny — w cenie zł 8.160.—
- PALTA MĘSKIE z 50 proc. wełny na całej podszewce i watołinie — w cenie zł 8.260.—
- PALTA DAMSKIE na całej podszewce i watołinie — w cenie zł 4.400.—
- KAPELUSZE MĘSKIE — w cenie zł 650.—

Wielki wybór trykotaży wełnianych wysokogatunkowych:

SWETRY, BLEZERY, PUŁOWERY, REFORMY, SZALE I INNE ARTYKUŁY

w cenie od zł 700.— do zł 4.500.—

KOSZULE MĘSKIE w cenie od zł 365.—

Członkowie Związków Zawodowych, za okazaniem legitymacji, otrzymują 10 proc. rabatu.

OGŁOSZENIA DROBNE

Lekarze

LECZNICA, Przychodnia, Piotrkowska 3, Podyplomowe ambulatoryjne i domowe lekarzy specjalistów. Przyjęcia 10-19, tel. 216-48.

Dr. KOWALSKI MIECZYSLAW, spec. chorób wenerycznych i skórnych, Al. 1 Maja 3. Przyjmuje od 8-10 i 4-7. Tel. 212-88.

Dr. ZOFIA KOLSUT choroby kobiece, akuszeria — powróciła i przyjmuje obecnie Łódź, ul. Piotrkowska 70 m. 8 tel. 212-22 godz. 3-6 pp.

Dr. MARIA WILKOWA, choroby oczu, przyjmuje od 4-tej do 6-ej — Świętokrzyska, 6 tel. 179-80.

Dr. ZOFIA SKONIECZKA, lekarz szpitala Kucharskiego Spec. chorób nerwowych przyjmuje 4-6 Piotrkowska 16, tel. 276-43.

Dr. RATAJ-ZURAKOWSKA, specjalistka chorób skórnych i wenerycznych u kobiet, kosmetyka lekarska, Piotrkowska 33 godz. 12-1 i 3-5,30.

Dr. Tadeusz CHECINSKI asystent szpitala skórnego-wenerycznego Marii Magdaleny, przyjmuje od 4-6 Piotrkowska 157, tel. 103-11

Lekarz-dentysta MINIZ Tadeusz, leczenie zębów i jamy ustnej, zęby sztuczne. Przyjmuje Południowa 46, tel. 268-91.

Dr. med. ZIOMKOWSKI Henryk spec. chorób wenerycznych i skórnych, 6 Sierpnia 2, wznowił przyjęcia 9-12 i 5-7 oprócz sobót

Dr. med. S. ZURAKOWSKI specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych, Piotrkowska 33 godz. 12-1 i 3-5.

Lekarz chorób kobiecych Dr. MIKOŁAJ BORNSTEIN, Traugutta 9 m. 6 powrócił.

Kupno sprzedaz

SAMOCCHÓD półciężarowy 1-1,5 tonn w dobrym stanie kupi „Centrala Rybna” ul. Naftowa 1, tel. 137-81.

PLATFORME i wóz na gumach z kołmi lub bez kupię. Zgłoszenia tel. 127-90 do dnia 5 grudnia.

SPRZEDAM radio nowoczesne „Nora” trzylampowe dwa zakresy, 11-go Listopada 148, Gwiazdowska.

WŁOSIEN — ogony końskie — kupię. Rymaszewski, Łódź, Pomorska 41a m. 14.

Lokale

SAMOTNY pan na stanowisku potrzebuje pokoju sublokatorskiego. Zgłoszenia tel. 119-29 godz. 10-14 codziennie prócz niedziel.

Zoziarowanie pracy

CENTRALA Państwowego Przedsiębiorstwa Traktorów i Maszyn Rolniczych w Łodzi, Al. Kościuszki 46, przyjmie kilka maszynistek z dobrej opanowaną techniką pisania na maszynie. Wynagrodzenie zależne od kwalifikacji. Podania wraz z życiorysem i odpisami dokumentów i świadectw należy składać w Biurze Personalnym Centrali.

ZJEDNOCZENIE Przemysłu Obrabiarkowego grupa precyzyjno-optyczna, Wigury 21 poszukuje rutynowanych maszynistek, stenotypistek oraz buchalterów rewidentów obeznanych z jednolitym planem kont i analszą bilansów. Warunki do omówienia. Zgłoszenia wraz z życiorysem przyjmuje Wydz. Personalny.

BUCHALTER natychmiast potrzebny. Firma „Hygiena” Zeromskiego 55.

ROBOTNIKÓW budowlanych od zaraz przyjmie SPB, Piotrkowska 171.

POTRZEBNY kalkulator od zaraz. Zgłoszenia — Państwowa Odlewnia Żelaza „Ferrum”, Łódź, Kilińskiego 121, tel. 218-20.

Różne
PRACOWNIA FUTER Sabat M., Piotrkowska 92 m. 67, Tel. 216-54.

JEDYNA gwiazdka to portret, poieca foto Olejniczak, Łódź, 11 Listopada 2, tel. 217-97.

KAPELUSZE damskie, męskie fasonuje, odświeża, przerabia — pracownia kapełuszki A. Stegner i S.ka Łódź ul. Pomorska 4 (przy Pl. Wolności), tel. 166-03.

TLUMACZ przysięgły języków angielskiego, rosyjskiego, francuskiego, niemieckiego, — Narutowicza 74, tel. 276-18.

FOTOKOPIST, Daszyńskiego 15 (Przejazd) kopiuje wszelkie dokumenty, świadectwa szkolne, plany, rysunki, skale do radia i t.p. kupuje papier fotokopijny.

CEROWANIE artystyczne wszelkiej garderoby. Elektryczne podnoszenie oczek, Szolimowa, Piotrkowska 30

ZAROBISZ dobrze sprzedając sezonowy artykuł. „Promień”, Sienkiewicza 68, drugie podwórze.

Zagubione dokumenty
SKRADZIONO akt ślubny, legiit. fabryczną z f. my Zajbert i kartę meldunkową na nazwisko Dębowski Jerzy, Młynarska 20 m. 20

ZGUBIONO kartę repatriacyjną, kartę rejestracyjną i zaświadczenie z P.W. wyd. w gm. Piaskowice na nazwisko Kwijała Tadeusz, wieś Sokoła Góra, gm. Piaskowice, pow. łęczycki.

W dniu 28. 11. 1946 r. zmarł śmiercią tragiczną s. tp.

NYKIEL MIECZYSLAW

ur. dnia 2. 11. 1919 r.

Prac. Filmu Polskiego Działu Fabrykacji — odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi.

Pogrzeb odbędzie się w dniu 1. 12. 1946 r., o godz. 14-tej z domu przy ul. Tuszyńskiej 6.

Dyrekcja P.P.F.P. Dział Fabrykacji
Rada Zakładowa, Pracownicy

OBWIESZCZENIE

Zarząd Miejski w Łodzi podaje do publicznej wiadomości, iż w związku ze zbliżającymi się wyborami do sejmiku powołane zostały specjalne komisje meldunkowe, których zadaniem jest kontrola istotnego stanu zameldowanych i wymeldowanych osób na terenie miasta.

Wstępne wyniki z przeprowadzonych lustracji wykazały, że wiele osób nie przestrzega obowiązków meldunkowych.

Zgodnie z przepisami art. 22 ordynacji wyborczej z dnia 22 IX 1946 r. (Dz. U. R. P. Nr. 48 poz. 274) osoby nie zameldowane będą pozbawione prawa głosowania do sejmiku.

Zarząd Miejski w Łodzi wzywa przeto wszystkich przebywających w obszarze Łodzi do natychmiastowego zameldowania się, względnie do natychmiastowego wymeldowania się o ile zachodził fakt opuszczenia miasta na stałe.

Stosownie do przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 16 marca 1928 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 309) w brzmieniu ustawy z dnia 15 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 390) — obowiązek dopilnowania zameldowania i wymeldowania ciąży na:

- 1) lokatorów głównym — w stosunku do sublokatora i innych osób mieszkających u lokatorów,
- 2) głowy rodziny — w stosunku do członków rodziny i domowników pozostających we wspólnym gospodarstwie z głową rodziny i wspólnie zamieszkujących,
- 3) pracodawcy — w stosunku do pracowników u niego zamieszkujących,
- 4) zarządcach domowych, upoważnionych

przez Zarząd Nieruchomości w m. Łodzi.

5) właścicielach domów lub administratorach upoważnionych do sprawowania czynności meldunkowych.

Osoby uchylające się od dopełnienia obowiązków meldunkowych, bądź też tolerujące fikcyjne zameldowania, karane będą w trybie administracyjnym grzywną do 1.000 zł. z zamiarą na areszt 3 dni z art. 25 pkt. 3 wyżej wskazanego rozporządzenia, o ile nie będą one podlegały surowszej sankcji karnej (areszt do 3 miesięcy i 30.000 zł. grzywny lub jedną z tych kar) z art. 38 dekretu o publicznej gospodarce lokalami i kontroli najmu (Dz. U. R. P. 4/46 poz. 27).

Łódź, dnia 26 października 1946 r.

Zarząd Miejski w Łodzi

Wszyscy używają tylko znakomite wyroby

Najmilszym podarunkiem na sw. MIKOŁAJA jest radioodbiornik Precious-Radio Łódź. Sienkiewicza 2

TEATR KAMERALNY DOMU ŻOŁNIERZA ul. Daszyńskiego 34

DZIS DWA PRZEDSTAWIENIA WSPÓLczesnej KOMEDII J. ANOUILH'A

„SPOTKANIE” godz. 16 i 19.15 Kasa czynna od 10-ej, tel. 123-02

1) POSZUKUJEMY wykwalifikowanego ślusarza na roboty precyzyjne;

2) POSZUKUJEMY wykwalifikowanego robotnika na maszyny rękałowicarskie „ZAKARD”;

Zgłoszenia Państwowe Zakłady Przemysłu Dzielwarskiego Nr 3, Łódź (ul. Sienkiewicza L. 82/84).

TEATR „SYRENA” Traugutta 1

Dzisiaj 2 przedstawienia komedii muzycznej Z. Gozdawy i W. Sępnia pt.

„Moja żona Renelopa”

udział biorą: Maria Biełka, Stefania Górska, Stefania Grodzińska, Regina Grabowska, Irena Makiewicz, Zygmunt Chmielowski, Marian Dąbrowski, Edward Dżewoński, Wacław Jankowski, Wacław Kucharski, Jerzy Pichelski, Kazimierz Pawłowski, Stefan Wilas. Początek o godzinie 16.30 i 19.30. Kasa czynna cały dzień, tel. 272-70.

OGŁOSZENIE

Starostwo Powiatowe Kutnowskie podaje do wiadomości, że decyzją z dnia 26. XI. 1946 roku L. A. P. 945 Oskara Białowię, synowi Edmunda i Ottyli z d. Hendler, urodzonemu w Tomaszowie Mazow. dnia 29 lutego 1904 r. zamieszkałemu w Kutnie zmieniono imię „Oskar” na „Włodzisław”.

PAŃSTWOWY TEATR WOJSKA POLSKIEGO codziennie o godz. 19.15

„Cud miłośnicy” czyli

„Krakowiacy i Górale”

opery narodowej

Wojciecha Bogusławskiego i Jana Stefana

Dekoracje i kostiumy: Wł. Daszewski

Tańce: J. Hryniewicka

Orkiestra Filharmonii Łódzkiej pod dyr. Wł. Raczkowskiego

Reżyseria: Leon Schiller

W niedzielę i święta dwa przedstawienia o godzinie 15-ej i 19 min. 15.

Uśmiechnij się!

— Jeśliśby chciał cię całować, staraj się bronć!

— Dobrze mamoo.. A jeśliśby nie chciał?

Z życia partii

KOMUNIKAT DOMU PROPAGANDY PPR
ul. Piotrkowska 262

Dzisiaj dnia 1-go grudnia o godz. 19-tej punktualnie odbędzie się „Wieczór artystyczny”.

W programie: orkiestra Szk. Poln. Wych. W. P. solo skrypcowe, recytacje, śpiew i tańce

Codziennie od godz. 10 do 20 czynna jest biblioteka, czytelnia czasopism oraz klub szachowy.

Szale dobrze ogrzewane. Prosimy o liczne odwiedzanie naszego domu.

DZIELNICA „BALUTY”

Dzisiaj o godz. 10 zebranie koła terenowego PPR „Rog”.

W poniedziałek, dnia 2 grudnia o godz. 18 w lokalu dzielnicy, ul. Zgierska 71 posiedzenie koła terenowego „Julianów”.

DZIELNICA „WIDZEW”

Dzisiaj o godz. 15 zebranie koła terenowego wrocławskiego „Stech” (Sikawa), o godz. 10 posiedzenie koła „Huta-Szkłana”, ul. Nowa 24.

W poniedziałek, dnia 2 grudnia o godz. 17 w lokalu dzielnicy, ul. Armii Czerwonej 38, odbędzie się odprawa instruktorów zawodowych. Stawiennictwo obowiązkowe.

DZIELNICA „ŚRÓDMIEJSKA-PRAWA”

Dzisiaj o godz. 10 rano w lokalu dzielnicy, ul. Gdańska 75, odbędzie się zebranie trójek wyborczych. Stawiennictwo obowiązkowe.

W poniedziałek o godz. 16 posiedzenie koła 1-my „Poznański”.

DZIELNICA „GÓRNA-LĘWA”

Dzisiaj 2 grudnia w poniedziałek o godz. 15.30 odbędzie się zebranie koła PPR firmy „I. K. M.” ul. Łomżyńska 8-12.

Tegoż dnia o godz. 15.30 posiedzenie koła 1-my „Akerman”, ul. Dąbrowska 87.

DZIELNICA „RUDA PABIANICKA”

Dzisiaj o godz. 10 w lokalu dzielnicy, ul. Wieniawskiego 5, odbędzie się zebranie partyjnych obwodowych komitetów wyborów.

W poniedziałek, 2-go grudnia, o godz. 13 odbędzie się koło oddziałowe „Przedział” 1-my „Horak”.

O godz. 12.30 zbiera się koło oddziałowe Nr. 3 „Starorudzka”, 1-my „Horak”.

DZIELNICA „ŚRÓDMIEJSKA-LEWA”

KONFERENCJA DZIELNICOWEGO AKTYWU
Dzisiaj 2 grudnia br. w lokalu dzielnicy, ul. Południowa 11, odbędzie się konferencja dyrektorów, mistrzów, kierowników i sekretarzy kół następujących firm: „Finstler”, „KLE”, „Deitel”, „Kleiman”, „Gazownia Miejska”, „Eltingon” i „Film Polski”. Stawiennictwo obowiązkowe.

UWAGA KOBIETY WIDZEWAJ

We wtorek 3-go grudnia, o godz. 17 odbędzie się w lokalu partyjnym, ul. Armii Czerwonej 38, ogólne zebranie kobiet dzielnicy „Widzew” członki i sympatyczki PPR. Prosimy o liczne przybycie.

PEPEROWCY CZŁONKOWIE PSS

W poniedziałek, dnia 2-go grudnia o godzinie 18 odbędzie się zebranie ogólne peperowców członków PSS w lokalu przy ul. Zachodniej 43. Stawiennictwo obowiązkowe.

KOMUNIKAT

Dzielnica Górna-Lewa zawiadomiła wszystkich członków i sympatyków że w dniu 2 grudnia br. o godzinie 17-ej odbędzie się zebranie wspólne z kołami terenowymi. Stawiennictwo obowiązkowe.

**Otwarcie zebrania
fakcyjnych kół PPR**

W niżej podanych zakładach pracy odbędzie się otwarcie zebrania kół partyjnych PPR, na które zaprasza się jak najliczniejsze grono sympatyków.

W PONIEDZIAŁEK, DNIA 2. 12. br.:

Koło 1-my PZPB Nr. 9 (d. Kinderman) godzina 14.00 — ref. tow. Byczyński.

Koło 1-my Leonard godz. 13.30 — ref. tow. Nowak.

Koło 1-my Gentleman godz. 13.30 — ref. tow. Stefańczyk.

WE WTOREK, DNIA 3. 12. br.:

Koło 1-my PZPB w Rudzie (d. Horak) godz. 13.00 — ref. tow. plk. Moczkar.

Koło 1-my PZPB Nr. 7 (d. Eisenbraun) godz. 13.45 — ref. tow. Stasiak.

Koło 1-my PZPB Nr. 11 (d. Stejnert) godz. 13.30 — ref. tow. Cichocki.

Koło 1-my PZPB Nr. 17 (d. Stolarow) godz. 13.30 — ref. tow. Kubiński.

Ze sportu

Polonia czy AKS?

W Warszawie decydują się losy mistrzostwa Polski

Przez kilka tygodni finałowe rozgrywki o piłkarskie mistrzostwo Polski na rok 1946, pasjonowały całą opinię sportową Polski. Każda niedziela mogła przynieść niespodzianki i pokrzyżować najrozsądniejsze przewidywania i horoskopy. Łódź, bardziej niż wiele innych miast interesowała się tymi spotkaniami, gdyż była bez pośrednio w nich zaangażowana. Honoru Łodzi bronili w tych bezkrwawych bojach DKS.

Ubiegłej niedzieli losy ŁKS zostały przypieczętowane. Po porażce w Chorzowie z AKS-em 0:5, ŁKS ostatecznie uplasował się na czwartym miejscu mistrzostwa. Obecnie pozostał do rozegrania jeszcze jeden mecz, abyśmy mieli już mistrza Polski. Decydujące to spotkanie odbędzie się jutro w Warszawie pomiędzy dotychczasowym liderem tabeli Polonią warszawską a drużyną z Chorzowa AKS-em.

Jak przewiduje wychodzący w Warszawie „Przebieg Sportowy” — będzie to „wielka gra”, gdyż stawka tego spotkania jest wielka. Faworytem większej

części opinii sportowej jest Polonia. Za zwycięstwem drużyny stołecznej przemawiają własne boisko i własna publiczność. Są to ważne bardzo atuty, których nie można nie doceniać. Nie znaczy to, aby drużyna Śląska nie miała dzisiaj żadnych szans. Już niejednokrotnie przekonał się, jak zwodnicze są wszelkie teoretyczne obliczenia, jeśli chodzi o piłkę nożną. Mieliśmy już takie niespodzianki, że drużyny przyjezdne zwyciężały gospodarzy, zdawać by się mogło, że właśnie te atuty, jak własne boisko i publiczność w tym wypadku powinny prawie na pewno przechrząć szale zwycięstwa na stronę gospodarzy, a tymczasem stawało się inaczej.

Ślązacy będą dzisiaj niewątpliwie, jak to się mówi, „wychodzić ze skóry”, aby mecz z Polonią wygrać. Wówczas bowiem mieli by jeszcze szanse na zdobycie zaszczytnego tytułu mistrza Polski.

Do tego potrzebne byłoby jednak jeszcze jedno spotkanie z tą samą Polonią. Musiało by się ono odbyć gdzieś na terenie neutralnym i być może, że nawet w

Łodzi. Ze względu więc może czysto egoistycznych większość todzian życzyć będzie dzisiaj sukcesu Ślązakom, jednak biorąc rzecz na zimno mamy wrażenie, że nawet ci mało liczą na te niespodzianki. My w każdym razie stawiamy na Polonię.

Dzisiejsze imprezy sportowe

Kalendarzyk dzisiejszych imprez sportowych przedstawia się następująco:

GRY SPORTOWE

Sala YMCA: Dalszy ciąg rozgrywek o mistrzostwo Łodzi w siatkówce żeńskiej i męskiej.

Siatkówka żeńska: godz. 10 Zjednoczone — Zryw; 11.30 HKS — ŁKS, godz. 11-12 ZZK — AZS.

Siatkówka męska: godz. 11.30 ŁKS — Zryw, godz. 12 Zjednoczone — HKS, godz. 12.30 YMCA — AZS.

PIŁKA NOŻNA

Boisko Wimy: godz. 11 mecz piłkarski RTS Widzew II — TUR (Tomaszów)
Boisko ŁKS-u: godz. 11.30 mecz piłkarski ZZK — ŁKS.

PLYWANIE

Basen YMCA: godzina 17 mecz pływacki Zjednoczone — HKS w konkurencjach kobiecych i męskich oraz piłka wodna.

ZRYW i HKS

prowadzą w siatkówce żeńskiej

Kilka tygodni temu rozpoczęły się mistrzostwa Łodzi w siatkówce żeńskiej i męskiej. Obecnie rozpoczęto już drugą turę rozgrywek.

W siatkówce żeńskiej po zakończeniu pierwszej tury na pierwsze miejsce wysunęły się dwa zespoły: Zryw i HKS.

Z mistrzostw kl. B**Victoria zwycięża 16:0**

W sali Geyera rozegrane zostały zawody bokserskie o mistrzostwo klasy B między drużynami R.K.S. Victoria przy Państwowych Zakł. Przem. Bawełn. Nr 8 (dawniej R. Biedermann) a K.S. Arko.

Z powodu nadwagi dwóch zawodników Arko i braku wagi ciężkiej, Victoria zwyciężyła 16:0.

Teatr, muzyka i sztuka**PAŃSTWOWY TEATR WOJSKA POLSKIEGO**

Dzisiaj dwa przedstawienia (o godz. 15 i 19.15) opery narodowej Wojciecha Bogusławskiego i Jana Stefana „Cud w Niemannie czy i Krawiacy i Górale” w nowej inscenizacji Leona Schillera.

Udział biorą M. Miedzinska, J. Godlewska, E. Bonacka, B. Sojka, H. Puchnińska, D. Pietraszkiewiczowa, J. Hryniewicka, W. Krasnowicz, K. Pagowski, J. Małyszewski, H. Borowski, S. Śródka, S. Łapiński, J. Przybylski, L. Ordan, T. Cygier, Z. Szymański, T. Fijewski, K. Dejmek. Chór tworzą słuchacze Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej i Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej. Dekoracje i kostiumy skomponował Władysław Daszewski, tańce — Jadwiga Hryniewicka. Orkiestra Filarmoni Łódzkiej pod batutą kapelmistrzowską prof. Władysława Raczkowskiego.

TEATR POWSZECHNY TUR

Dzisiaj o godz. 15.30 i 19.15 cieszące się niesłabnącym powodzeniem komedia J. Bizzińskiego „Pan Damazy” z Aleksandrem Zelwerowiczem w roli tytułowej. Sekundą mu: E. Kunina, M. Dąbrowska, A. Łapicki, T. Woźniak, B. Fijewska, S. Grolicki, A. Bogucki, I. Habrowska, J. Pilar, ski.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „LUTNIA”

Dzisiaj dwa przedstawienia o godz. 16 i 19 wspaniałe wystawionej operetki F. Lehara „MILOSC CYGANSKA” z udziałem najlepszych solistów i całego 100-osobowego zespołu artystycznego. Kasa teatru czynna od godz. 11-ej.

TEATR KAMERALNY — Daszyńskiego 34

Dzisiaj dwa przedstawienia o godz. 16-ej i 19.15 współczesnej komedii J. Anouilha „Spotkanie” (Le rendez vous de Senlis). Obsadę stanowią: K. Dejunowicz, B. Drapiński, L. Dunin, J. Duszyński, I. Horecka, W. Jabubińska, S. Jaskiewicz, M. Melina, Z. Mrozowska, D. Szafarska, L. Tatarski.

Reżyseria K. Rudzki. Dekoracje — O. Axer. Kasa czynna od 10.12.1946.

Godzina 11.30 — stadion ŁKS-u

ŁKS gra z ZZK

Podczas, gdy w Warszawie, na stadionie Wojska Polskiego decydować się będą losy mistrzostwa Polski, na stadionie ŁKS-u w Łodzi doniedawny uczestnik tych gier ŁKS stoczy towarzyskie spotkanie ze swym najgroźniejszym rywalem — ZZK. Będzie to, jak już zaznaczyliśmy, spotkanie towarzyskie, ale stawka jego będzie duża. ZZK ma ambicje reprezentowania Łodzi w ekstraklasie piłkarskiej polskiej, a wielu kibiców kolejarzy uważało nawet, że w kończących się dzisiaj mistrzostwach Polski drużyna kolejarzy wypadłaby lepiej od ŁKS-u.

Wszystkie tego rodzaju wątpliwości ustnie w dużej mierze dzisiaj spotkanie, do którego ZZK przygotował się bardzo starannie.

Składy obydwóch drużyn wyglądają dzisiaj następująco:

ŁKS: — Pisarski, Włodarczyk, Grochowski, Pegza, Czyżewski, Kopera, Hogendorf, Baran, Klein, Pietrzak i Sidor.

ZZK: — Depezyński, Mikołajczyk, Gwoździński, Korporowicz, Miller, Jóźwiak, Rzemigala, Kudelski, Koczewski, Lewandowski i Kmin.

Sekcja piłki ręcznej Zrywu, której zespół siatkarzy bierze udział w toczących się rozgrywkach o mistrzostwo Łodzi.

P R E C I S I O U S - R A D I O

Sienkiewicza 2

Pod kierownictwem zagranicznych inżynierów.

Wszystkie typy, badania i emisje.

Kupno - Sprzedaż - Zamiana

(Wojskowi i urzędnicy państwowi 10% zniżki)

Co nowego w ZWM**UWAGA ZWM-OWCY**

Dzisiaj 1 grudnia o godz. 10 rano w sali teatru Poznańskiego ul. Ogródowa 18, odbędzie się ogólne zebranie ZWM-owców z miasta Łodzi.

Obecność wszystkich obowiązkowa.

Luzury apok

Daniecki — Piotrkowska 127

Jajęczkiewicz — Zielony Rynek 37

Gorczycki — Przetazd 59

Karlin — Hilsudskiego 54

Antoniewicz — Szosa Pabianicka 56

Steckel — Limarowskiego 37

KURS DLA KIEROWNIKÓW ŚWIETLIC

Wydział Kulturalno-Oświatowy przy Związku Zawodowym Włókienniczym podaje do wiadomości, że w dniach od 7.1.1947 roku do 15.2.1947 r. rozpocznie się wyższy kurs dla kierowników świetlic przy Zarządzie Wojewódzkim TUR. Kurs bezpłatny trwa 6 tygodni z całodziennym utrzymaniem i noclegiem. Zakłady pracy przemysłu włókienniczego, których kierownicy świetlic, nie byli przeszkoleni zobowiązani są wysłać jednego kandydata na kurs. Wszelkich informacji dotyczących kursu udzieli Wydział Kulturalno-Oświatowy przy Zw. Zaw. Włókiennarzy, ul. Strzelecka 2, pokój 204 i Zarząd Wojewódzki TUR, ul. Piotrkowska 243, telefon 114.40 do dnia 10 grudnia br.

CENY OGŁOSZEN. Drobne: za wyraz petylowy poza tekstem — 5 zł. Inne ogłoszenia: za milimetr szpaltu poza tekstem — 14. , w tekście — 21. — W numerach niedzielnych i świątecznych — 50 procent drożej.

D 08991

Wydawca: Woj. Komitet PPR w Łodzi. Komitet Redakcyjny. Red. i Adm.: Łódź, Piotrkowska 85. Tel. Red. Nocej 172-51. Zakł. Graf. Sp. Wyd. „Łódzki Instytut Wydawniczy”
Prenumerata zł 45.— miesięcznie.